

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
del montgó

MEMÒRIA DE GESTIÓ 2021

Elaboració i Disseny

Equip Tècnic del Parc Natural del Montgó

Presentació

La present Memòria exposa els programes i projectes desenrotllats durant l'any 2021 per part del personal del Parc Natural del Montgó i la Reserva Natural dels Fons Marins del Cap de Sant Antoni. En la Memòria de Gestió de l'any 2021 del Parc Natural destaquem els aspectes següents:

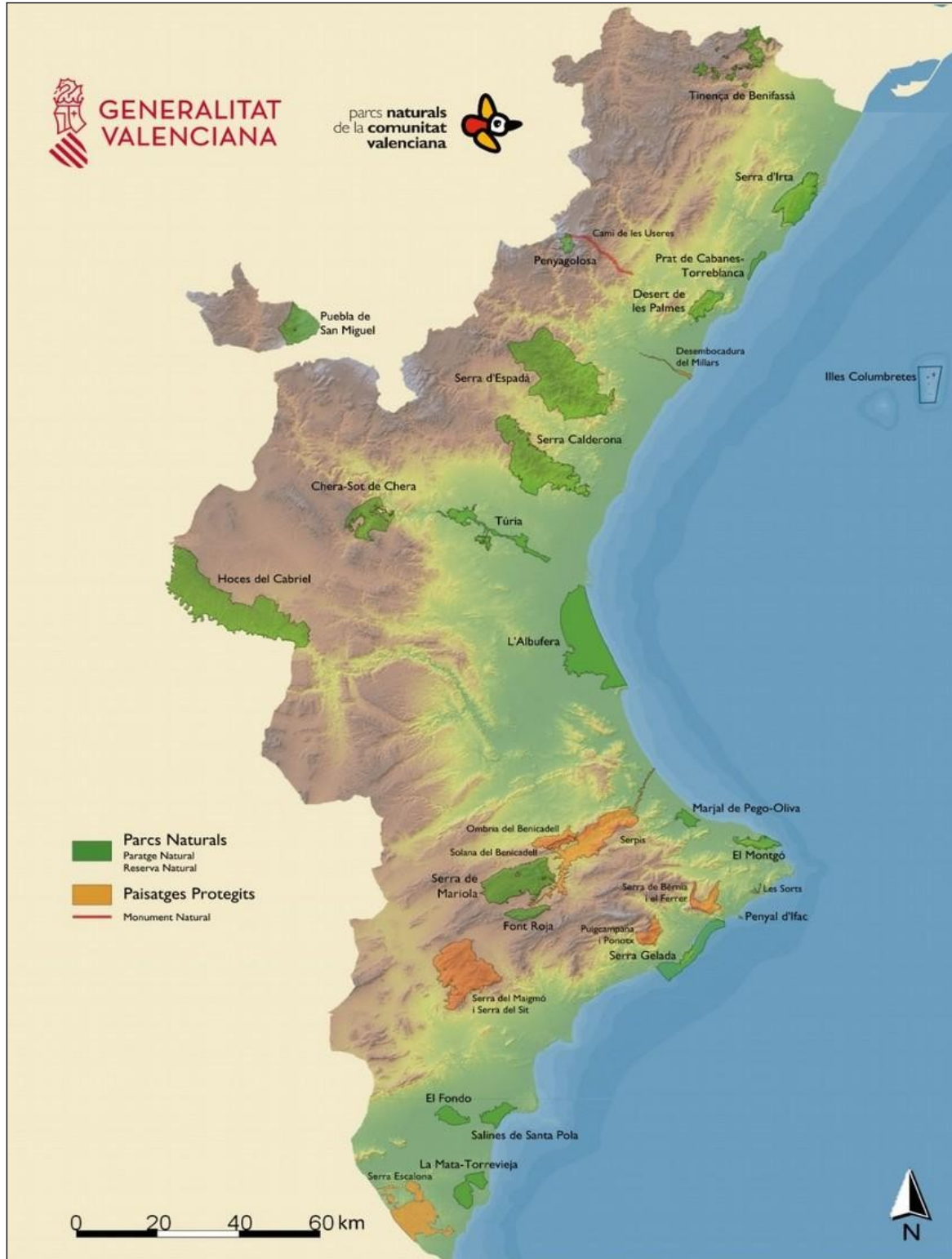
- ◆ Treballs silvícoles .
- ◆ Projectes de conservació de *Silene hifacensis* i *Medicago citrina*.
- ◆ Millora en el coneixement de les espècies de flora de major interès botànic, en col·laboració amb el Centre d'Investigació i Experimentació Forestal (CIEF).
- ◆ Regulació de visites a la Cova Tallada: publicació de l'Ordre 7/2020, millora del sistema telemàtic de reserves, atenció punt d'informació per les vesprades.
- ◆ Continuació amb el projecte de reintroducció de l'àguila pescadora.
- ◆ Projecte d'educació ambiental amb escoles locals.
- ◆ Execució de la Ruta Botànica del Montgó.
- ◆ Seguiment de l'arna del Boix
- ◆ Base de dades i cartografia de senyals a tot el Parc.
- ◆ Redacció del Pla Especial de Connectors.

1 INTRODUCCIÓ.....	5
1.1 <i>Espais Naturals de la Comunitat Valenciana.....</i>	6
1.2 <i>Descripció general del Parc Natural del Montgó.....</i>	7
1.3 <i>Municipis del Parc Natural.....</i>	8
1.4 <i>Normativa.....</i>	9
1.5 <i>Figures de protecció.....</i>	11
1.6 <i>Organigrama de la Conselleria Competent en Parcs Naturals.....</i>	14
1.7 <i>Personal del Parc Natural.....</i>	16
1.8 <i>Composició de la Junta Rectora del Parc.....</i>	17
2 VIGILÀNCIA I PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS.....	19
3 PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ.....	21
3.1 <i>Dades climàtiques del 2020.....</i>	22
3.2 <i>Conservació de Flora.....</i>	24
3.3 <i>Conservació de fauna.....</i>	36
3.4 <i>Conservació d'hàbitats.....</i>	38
3.5 <i>Conservació del patrimoni cultural i etnogràfic.....</i>	41
3.6 <i>Adquisició i millora del coneixement.....</i>	42
4 PROGRAMA DE MANTENIMENT.....	44
5 PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA DEL PARC.....	48
5.1 <i>Programa de Comunicació i Divulgació.....</i>	50
5.2 <i>Programa D'interpretació Del Patrimoni.....</i>	51
5.3 <i>Programa d'Educació Ambiental.....</i>	52
5.4 <i>Programa de voluntariat.....</i>	54
5.5 <i>Planificació i gestió de l'ús públic.....</i>	54
6 PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC.....	61
6.1 <i>Marca Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana.....</i>	62
7 DIRECCIÓ I ORGANITZACIÓ GENERAL.....	64
7.1 <i>Gestió administrativa en l'àmbit del PORN i el PRUG.....</i>	65
7.2 <i>Gestions diverses de l'espai natural.....</i>	66

7.3 Actuacions dels agents de l'autoritat en l'àmbit del PORN.....	68
7.4 Relacions i col·laboracions amb diferents organismes.....	69
8 RESUM ECONÒMIC.....	72
8.1 Inversions executades al 2020.....	73
9 ACTUACIONS PREVISTES PER A 2021.....	74

1 INTRODUCCIÓ

1.1 Espais Naturals de la Comunitat Valenciana

Il·lustració: Espais Naturals de la Comunitat Valenciana

1.2 Descripció general del Parc Natural del Montgó

El Montgó està situat en l'extrem nord-est de la província d'Alacant, en la comarca de la Marina Alta, ocupa una extensió de 2.117,68 ha i fou declarat Parc Natural per la Generalitat Valenciana el 16 de març de 1987. Al novembre de l'any 2002, s'aprovà una zona d'esmoreïment d'impactes de 5.386,31 ha al voltant del Parc, amb l'objecte d'evitar el seu aïllament ecològic, estenent-se la zona protegida a un total de 7.503,99 Ha.

Aquesta muntanya és un referent paisatgístic en l'àmbit costaner valencià, la seua cota més alta ateny 752 metres d'altitud. El Montgó enllaça, per mitjà de Les Planes, amb els abruptes penya-segats del Cap de Sant Antoni. La zona de costa que rodeja el Cap va ser declarada Reserva Marina d'Interés Pesquer el 9 de novembre de 1993. S'amplià el marc de protecció amb la declaració de Reserva Natural Marina per la Llei 11/1994 d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

El seu emplaçament a la vora de la Mediterrània ha propiciat la seua contínua relació amb les diverses cultures que s'han succeït al llarg del temps, aquestes l'han usat com a talaia defensiva, lloc de caça, pasturatge, recol·lecció, cultiu i habitatge, aprofitant-ho des de la més remota antiguitat; els vestigis d'aquesta presència abunden per tot el Parc Natural i els seus voltants, i ens mostren la diversa relació amb el medi que hem mantingut.

El Montgó es presenta com un tresor botànic, on en cada racó, barranc, bancal o penya-segat sorprén la riquesa d'aromes, textures, les diferents formes i colors de la seua vegetació, entre la qual trobem nombrosos endemismes com l'herba santa (*Carduncellus dianius*) o el desferracavalls (*Hippocrepis valentina*) que confereixen a aquest paratge un elevat valor científic.

La fauna està íntimament lligada a les unitats paisatgístiques i a les comunitats vegetals que es desenrotllen. Destaquen espècies com el corb marí emplomallat (*Phalacrocorax aristotelis*), habitual en els penya-segats del Cap de Sant Antoni, rapinyaires com el falcó pelegrí (*Falco Peregrinus*) o la curiosa rata penada de peus grans (*Myotis capaccini*).

No podem deixar de mencionar la part marina del Parc Natural, amb les comunitats vegetals i de vermèdids que creixen en les roques i fons marins del Cap de Sant Antoni, i la gran riquesa de la fauna que alberga. Destacant ací una comunitat vegetal que ocupa un lloc preferent: les praderies de *Posidonia oceànica*. La protecció d'aquesta part marina tracta, no sols de preservar la seua biodiversitat, sinó també reforçar i garantir la continuïtat de les zones de pesca pròximes, de les que depén un sector tradicional i de gran importància.

Tot açò ens ajuda a comprendre la dependència vital de l'ésser humà respecte al medi ambient, ja que la nostra espècie ha arribat a convertir-se en un dels elements més importants en la modificació del paisatge actual i és, en bona part, responsable de les condicions en què hui es troben els ecosistemes del Montgó. La protecció d'aquest paratge per part de la Generalitat Valenciana, possibilita la conservació en el present i per al futur d'aquest emblemàtic lloc.

1.3 Municipis del Parc Natural

L'extensió del Parc Natural del Montgó és de 2.117,68 ha, superfície que està inclosa dins dels límits dels municipis de Dénia i Xàbia.

El 5 de novembre de l'any 2002, el Decret 180/2002 El Govern Valencià aprovà el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Montgó. Aquest Decret regula una zona d'esmoreïment d'impactes de 5.386,31 ha al voltant del massís, ampliant-se així la zona protegida a un total de 7.503,99 ha.

Municipi	Km ² del municipi en el Parc	Superfície del municipi en Km ²	% de sup. del municipi en el Parc	% del Parc en el municipi
Dénia	12,11	66,18	18,30	57
Xàbia/Xàbia	9,07	68,59	13,22	43

Taula 1. Relació de superfície dels municipis del Parc Natural del Montgó.

Font: Elaboració pròpia

Les poblacions que s'inclouen en l'àmbit geogràfic del PORN són les següents:

Municipi	Habitants segons padró 2020	Superfície del municipi en Km ²	Densitat de població hab./Km ²	% de superfície dins de l'àrea PORN
Dénia	42.166	66,18	637,14	53,48
Xàbia	27.604	68,59	402,44	38,55
Pedreguer	7.699	29,58	260,27	22,48
Ondara	6.894	10,41	662,24	13,83
Gata de Gorgos	6.049	20,33	297,54	19,63

Taula 2. Relació de superfície i habitants dels municipis del PORN

Font: Dades obtingudes de l'Institut Nacional d'Estadística, segons dades del padró municipal a 01-01-2020

1.4 Normativa

La normativa reguladora de l'espai natural protegit es mostra a continuació:

- **DECRET 25/1987**, de 16 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana de declaració de Parc Natural del Montgó.
- **DECRET 70/1987**, de 25 de maig, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual s'acorda la derogació de l'article vuitè del Decret 25/1987, de 16 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Parc Natural del Montgó.
- **CORRECCIÓ d'errades al Decret 70/1987**, de 25 de maig, de Consell de la Generalitat Valenciana, per la qual s'acorda la derogació de l'article vuitè del Decret 25/1987, de 16 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració de Parc Natural del Montgó.
- **DECRET 110/1992**, de 6 de juliol, de Govern Valencià, de modificació del Decret 25/1987, de 16 de març, del Parc Natural del Montgó.
- **LLEI 11/1994**, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana i les seues posteriors modificacions.
- **DECRET 161/1999**, de 17 de setembre, del Govern Valencià, pel qual es declara el nord-est del Parc Natural del Montgó, en els termes municipals de Dénia i Xàbia, afectats per l'incendi forestal del 14 d'agost de 1999, com zona d'actuació urgent.
- **ORDRE de 10 d'octubre de 2000**, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual s'acorda iniciar el procediment d'elaboració i aprovació del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Montgó.
- **ORDRE de 16 de juliol de 2001**, de la Conselleria de Medi Ambient, de modificació de les mesures cautelars del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Montgó.
- **ACORD de 26 de juliol de 2001**, de Govern Valencià, pel qual es modifiquen les mesures cautelars establides en l'àmbit del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Montgó.
- **DECRET 180/2002**, de 5 de novembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Montgó.
- **ORDRE de 25 de gener de 2005**, de la Conselleria de Territori i Habitatge, per la qual s'acorda iniciar el procediment d'elaboració i aprovació del Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Montgó.
- **ACORD de 4 de febrer de 2005**, de Consell de la Generalitat, pel qual es determina la forma d'aplicació de les mesures cautelars vigents en l'àmbit territorial del Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Montgó, durant la seua tramitació.
- **DECRET 110/2005**, de 10 de juny, del Consell de la Generalitat, pel qual es modifica el Decret 212/1993, de 9 de novembre, pel qual es va establir una Zona de Reserva Marina en l'entorn del Cap de Sant Antoni.

- RESOLUCIÓ de 4 de juny de 2006, del Conseller de Territori i Habitatge, per la qual s'aprova el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Montgó.
- DECRET 229/2007, de 23 de novembre, del Consell, pel qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Montgó.
- DECRET 19/2015, de 13 de febrer, del Consell, pel qual es regula la Reserva Marina d'Interés Pesquer del Cap de Sant Antoni. [2015/1309] (DOGV núm. 7466 de 2015.02.16) Ref. Base Dades 001343/2015
- DECRET 76/2017, de 9 de juny, de Consell, pel qual es regulen les autoritzacions de les activitats subaquàtiques de recreació en les reserves marines d'interés pesquer de la Comunitat Valenciana.
- RESOLUCIÓ de 10 de juny de 2019, de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, per la qual s'estableixen les condicions d'accés a la Cova Tallada, Parc Natural del Montgó, durant el període estival de 2019.
- ORDRE 7/2020, de 9 de març, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica per la qual s'estableixen les condicions d'accés a la Cova Tallada, Parc Natural del Montgó.
- ORDRE 9/2020, de 15 d'abril, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual es modifiquen les ordres de 4 de maig de 1999, 6 de novembre de 2000, 13 de juny de 2001, 13 de novembre de 2002, 29 d'abril de 2003 i 18 d'octubre de 2005, de declaració de microreserves de flora a la província d'Alacant
- RESOLUCIÓ de 9 de setembre de 2020, de la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'aproven les revisions dels plans de prevenció d'incendis forestals dels parcs naturals del Penyal d'Ifac i del Montgó.

1.5 Figures de protecció

Les figures de protecció que emparen els valors de l'espai natural es mostren a la taula següent:

Figures de Protecció				
Figura de protecció	Data de declaració	Municipis	Superfície (Ha)	Normativa
Parc Natural del Montgó	16/03/1987	Dénia, Xàbia	2 117,68	<i>Decret 25/1987, de 16 de març, del Consell de la Generalitat Valenciana de declaració del Parc Natural del Montgó.</i>
Zona d'Esmorteïment	5/11/2002	Dénia, Xàbia, Gata de Gorgos, Ondara, Pedreguer	5 386,31	<i>Declarada en l'article 89 del Decret 180/2002 pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Montgó.</i>
Reserva Marina del Cap de Sant Antoni	09/11/1993	Dénia, Xàbia	260	<i>Decret 212/1993, de 9 de novembre i ampliada en el Decret 110/2005, de 10 de juny, del Consell de la Generalitat, regula la pesca en l'àmbit marí del Cap de Sant Antoni.</i>
Reserva Natural dels Fons Marins del Cap de Sant Antoni	05/11/2002	Dénia, Xàbia	758,34	<i>Declarada en l'article 89 del Decret 180/2002 pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals del Montgó.</i>
Reserva Marina d'Interés Pesquer del Cap de Sant Antoni	13/02/2015	Dénia, Xàbia	-	<i>Decret 19/2015, de 13 de febrer, del Consell, pel qual es regula la Reserva Marina d'Interés Pesquer del Cap de Sant Antoni.</i>
Lloc d'Interés Comunitari Montgó	24/12/1997	Dénia, Xàbia	3009	<i>Decisió de la Comissió, de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, la llista de Lloc d'Interés Comunitari de la regió biogeogràfica mediterrània.</i>
Zona d'especial Protecció per a Aus Montgó-Cap de Sant Antoni	05/06/2009	Dénia, Xàbia	3 009,56	<i>Acord de 5 de juny de 2009, del Consell, d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial protecció per a les aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.</i>
Lloc d'Interés Comunitari Montgó i ZEPA		Dénia, Xàbia		<i>Acord de 25 d'abril de 2014 del Consell d'adequació Xarxa Natura 2000</i>

Taula 3. Figures de protecció en el Parc Natural del Montgó i la seua àrea PORN.

Font: Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Microreserves de Flora de l'àmbit del Parc i PORN					
Nom	Data de declaració	Municipis	Superfície (Ha)	Normativa	
Cap de Sant Antoni	04/05/1999	Xàbia	2,994	Ordre de 4 de maig de 1999 de la Conselleria de Medi Ambient	
Cova de l'Aigua	04/05/1999	Dénia	5,355		
Barranc de l'Emboixar	13/11/2002	Dénia	19,554	Ordre de 13 de novembre de 2002 de la Conselleria de Medi Ambient	
Illot de la Mona	13/06/2001	Xàbia	0,068		
Les Rotes-A	04/05/1999	Dénia	0,111	ORDRE 9/2020, de 15 d'abril, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica	
Les Rotes-B	04/05/1999	Dénia	0,569		
Les Rotes-C	04/05/1999	Dénia	0,663		
Cavitats en l'àmbit del Parc incloses en el catàleg de Coves					
Nom	Data de declaració	Municipis	Normativa		
Cova de la Punta de Benimaquia ¹	12/05/2006	Dénia	Decret 65/2006, de 12 de maig, pel qual es desenrotlla el règim de protecció dels Coves i s'aprova el Catàleg de Coves de la Comunitat Valenciana.		
Cova Tallada	12/05/2006	Xàbia	ORDEN 7/2020, de 9 de marzo, de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica por la que se establecen las condiciones de acceso a la Cova Tallada, Parque Natural del Montgó.		
Béns d'Interés Cultural dins de l'àmbit del Parc					
Nom	Època	Categoria	Tipologia	Ús Primitiu	Localització
Torre del Gerro	S. XVI	Monument	Edificis militars – Torres defensives	Defensiu	Dénia
Coves Santes	Bonze	Art rupestre	Arqueològic		Xàbia
Cova del Barranc del Migdia	Neolític-Calcolític	Art rupestre	Arqueològic	Soterraments	Xàbia
Arbres Monumentals en l'àmbit del PORN					
Nom			Localització		
Ficus de la Mistelera			Dénia		
Ficus de l'Heretat			Dénia		
Palmera de l'Alqueria de Ferrando			Dénia		
Eucaliptus			Dénia		
Garrofer			Dénia		
Olivera de Joaquinet			Xàbia		
Garrofer de Joaquinet			Xàbia		
Garrofera de les Valls			Xàbia		

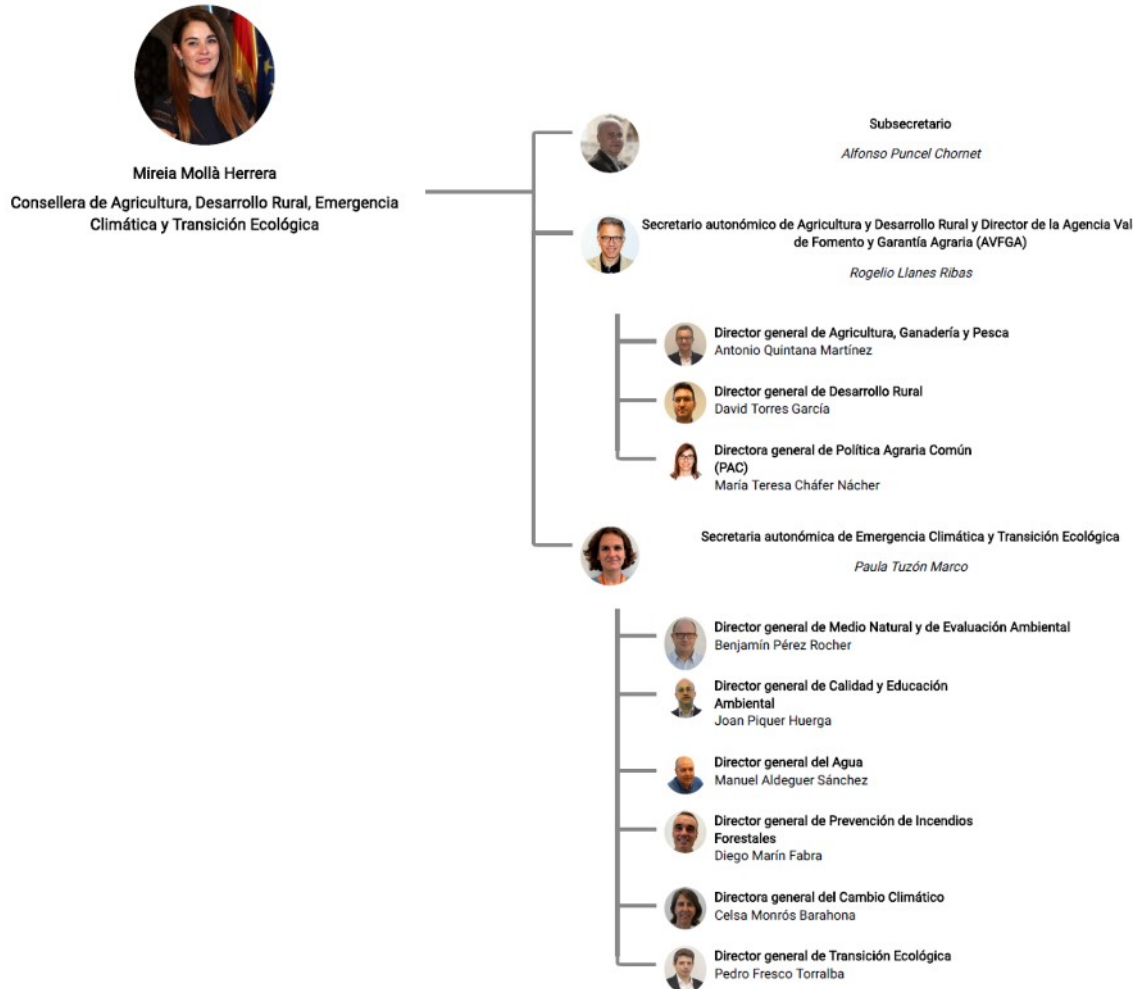
¹ La Cova de Benimaquia també està classificada com a àrea de refugi del rata penada de peus grans pel Decret 82/2006, de 9 de juny del Consell, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació del rata penada de peus grans i la rata penada de ferradura mitjana a la Comunitat Valenciana. Quedant tota la seua extensió i un radi de 50 metres al voltant de la boca de la mateixa dins d'aquesta figura.

Olivera de Joaquinet	Xàbia
Garrofer de la caseta Barrera	Gata de Gorgos
Eucaliptus de la Rana	Gata de Gorgos

Taula 4. Altres figures de protecció en el Parc Natural del Montgó i la seua àrea PORN.

1.6 Organigrama de la Conselleria Competent en Parcs Naturals - CONSELLERIA D'AGRICULTURA, MEDI AMBIENT, CANVI CLIMÀTIC I DESENVOLUPAMENT RURAL.

Organigrama del Consell de la Generalitat

1.7 Personal del Parc Natural

La direcció i coordinació del personal assignat al Parc Natural del Montgó i la Reserva Natural del Cap de Sant Antoni, és funció del Director-Conservador. Adscrits a aquests espais hi ha un total d'11 persones. A continuació es detallen els equips de treball:

- ◆ **Equip Directiu:** compost pel Director-Conservador del Parc Natural.

El dia 1 de març de 2017 prengué possessió Joseba Andoni Rodríguez Aizpeolea, com a Director-Conservador del Parc Natural del Montgó, Reserva Marina dels Fons del Cap de Sant Antoni i del Parc Natural de la Marjal de Pego-Oliva.

- ◆ **Equip tècnic:** Compost per Ana Colominas Cloquell com a tècnic de grau mitjà de Conselleria per als parcs naturals de la Marina Alta i Marina Baixa i dos educadors ambientals, treballadors de l'empresa pública VAERSA, Juan Francisco Torres Signes i Ignacio Segura Estevan.
- ◆ **Equip de conservació i manteniment:** Format per el capatàs, Manuel Pereira Alexandre i quatre peons qualificats a temps complet, Lluís Viciano i Ribes, Jesús Martínez Alarcón, Gumersindo Abellán Moreno i Francisco Javier Abellán Moreno (fins el més d'agost de 2021), tots ells treballadors de VAERSA.
- ◆ **Servei de vigilància i control de la Reserva Natural dels Fons Marins del Cap de Sant Antoni:** Equip integrat per Antonio Martínez Martí com a Patró del Servei de Guardacostes de les Reserves Natural i Marina, treballador de l'Ajuntament de Dénia i el peó especialista, treballador de VAERSA, Ángel Colàs.

1.8 Composició de la Junta Rectora del Parc

La Junta Rectora té caràcter d'òrgan consultiu, col·laborador de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural en la gestió del Parc i canalitzador de la participació dels interessos socials i econòmics afectats en la planificació i la gestió del Parc Natural, d'acord amb l'article 48.5 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'*Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana*.

Ací es detalla la composició de la Junta Rectora segons el Decret 25/1987, de 16 de març, del Consell, de declaració del Parc Natural del Montgó. El funcionament general de la mateixa quedà aprovat al Decret 229/2007, de 23 de novembre, del Consell, pel qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Montgó.

Els membres de la Junta Rectora, tal com descriu el Decret 25/1987, són:

- ◆ President de la Junta rectora del Parc Natural del Montgó. Es manté el càrrec dels anys anteriors, amb el Sr. Joan Sala, nomenat l'any 2016.
- ◆ Director-Conservador del Parc Natural del Montgó, que al seu torn fa les funcions de secretari de la Junta Rectora.
- ◆ Dos representants de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.
- ◆ Dos representants de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori.
- ◆ Un representant de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic.
- ◆ Un representant de la Diputació Provincial d'Alacant.
- ◆ Un representant de l'Ajuntament de Dénia.
- ◆ Un representant de l'Ajuntament de Xàbia.
- ◆ Un membre representant dels grups de protecció i conservació de la natura.
- ◆ Un representant de les universitats valencianes.

A més, assisteixen com a convidats a la Junta Rectora:

- ◆ Representants de les següents organitzacions: Unió de Llauradors i Ramaders-COAG, AVA ASAJA (Associació Valenciana d'Agricultors), Regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Xàbia, Regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Dénia, Societat de Caçadors de Xàbia, Societat de Caçadors de Dénia, Associació de Veïns VERAM, Associació de Colons del Montgó, Associació d'Empresaris d'Hostaleria i Turisme de la Marina Alta (AETHMA). EATIM de Jesús Pobre, EATIM de La Xara, Ajuntament de Gata de Gorgos, Ajuntament de Pedreguer, Ajuntament d'Ondara, Centres Excursionistes de la Marina Alta "Comarcal Montgó", Associació de Veïns del Montgó, Federació d'Escalada i Esports de Muntanya de la Comunitat Valenciana i Associació d'Apicultors Montgó.

En l'any 2021 la Junta Rectora del Parc Natural del Montgó es va reunir el dia 5 de novembre a la Casa de la Cultura de Dénia. De la reunió destaquen els següents temes:

- Aprovació de la Memòria de Gestió de l'any 2020.
- Informe-resum de les reunions de la Comissió d'Us Públic al 2019.
- informe sobre la campanya estiuenca a la Cova Tallada i sobre la decisió de la Comissió d'Ús Públic del Parc d'ampliar el període de regulació d'accés a la Cova als dies de Pasqua, i els ponts del primer de maig i el 9-12 d'octubre.
- Es va informar de la finalització de l'esborrany del Pla Especial de Connectors, que prompte passarà a exposició pública.
- Es va Informar de l'estat de les obres de millora de la pista forestal de La Plana i dels treballs silvícoles de manteniment de la faixa auxiliar al seu voltant.
- L'Ajuntament de Dénia informà sobre les mesures que posaran en marxa per al control dels porcs senglars mitjançant gàbies.
- El President de la Junta exposà el projecte de reintroducció de l'àguila pescadora, el qual iniciarà el 2022.

La Comissió d'Ús Públic del Parc Natural del Montgó s'ha reunit en una ocasió al llarg de l'any 2021, va ser el dia 28 d'octubre. Està composta pels següents membres:

- José Luis Álvarez: Representant de les empreses de Turisme actiu.

- César Bordehore: Universitat d'Alacant.
- Samuel Maquet: Representant dels usuaris de BTT
- Toni Martínez: Reserva Marina Cap de Sant Antoni.
- Ajuntament de Xàbia: Toni Miragall, regidor de Medi Ambient.
- Joseba Rodríguez: Director P. Nat. Montgó.

Els Punts tractats són els següents:

- Lectura i aprovació de l'Acta de la reunió anterior (15-10-20), la qual s'adjunta.
- Informe de gestió del Director.
- Cova Tallada. Balanç de la campanya estiu 2021.
- Precs i preguntes.

2 VIGILÀNCIA I PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

Mitjans de vigilància mòbil

La vigilància del Parc contra incendis forestals va estar a càrrec de les Unitats A-103 i A-104, que tenen la base en el Parc de bombers comarcal a La Xara. Les Unitats Comarcals A-801 i A-811 reforcen la vigilància de les anteriors. La supervisió va a càrrec dels agents mediambientals de la Marina Alta. A més a més, el servei de vigilància es complementa amb l'equip de manteniment i els tècnics del Parc en l'exercici de les seues activitats habituals. Durant els mesos d'estiu voluntaris de protecció civil de Dénia, Xàbia, Gata de Gorgos i Pedreguer, així com ACIF-Dénia, coordinats per la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, realitzen labors de vigilància.

En 2021 no s'han produït incendis forestals al Parc Natural ni a la zona d'Esmorteïment d'Impactes.

Mitjans de vigilància fixos

Els punts fixos que vigilen el Parc Natural del Montgó són els observatoris de **Miserà, Coll de Rates i Montdúver** (València), que estan en actiu durant tot l'any. Entre l'1 d'abril i el 30 d'octubre també s'incorpora **Cocoll**.

Treballs de manteniment

La brigada del Parc Natural s'encarrega de la conservació i neteja dels canals d'alimentació dels tres dipòsits d'extinció d'incendis, açò suposa el buidatge d'àrids dels decantadors i la revisió de fuites en les canonades. Aquests treballs són periòdics i es detallen en apartats posteriors.

3 PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

3.1 Dades climàtiques del 2021

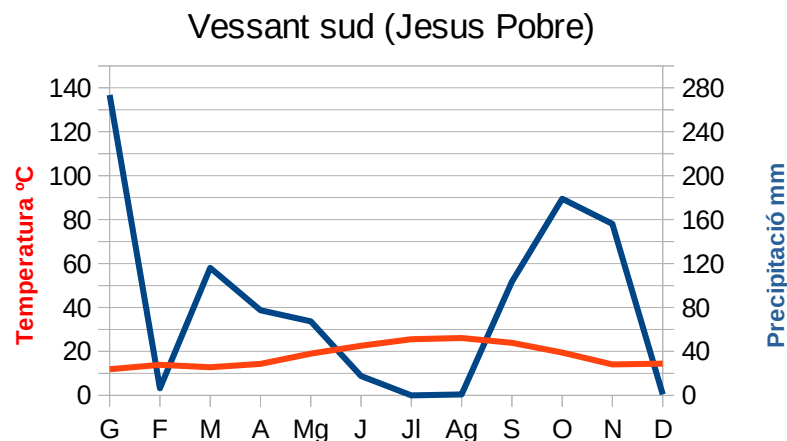
Donat que el Parc Natural del Montgó destaca per la seua vegetació, amb flora endèmica, rara i en perill, hem considerat d'interés la presentació dels registres de pluja i temperatura al llarg de l'any. El volum de precipitacions i, sobretot, la seua distribució al llarg de l'any, condicionen les tasques de manteniment de les noves plantacions, la viabilitat o supervivència de reintroduccions i el llavoreig.

Hem pres les dades climàtiques de METEOXARXA, un projecte dut a terme per l'Associació Valenciana de Meteorologia Josep Peinado i que recull dades d'estacions pròpies, de col·laboradors i d'estaments oficials a tota la Comunitat Valenciana. Enguany hem seleccionat només 3 estacions, Montgó, Jesús Pobre i les Planes, degut a la desaparició de la xarxa la ubicada a Betlems a la vessant Nord.

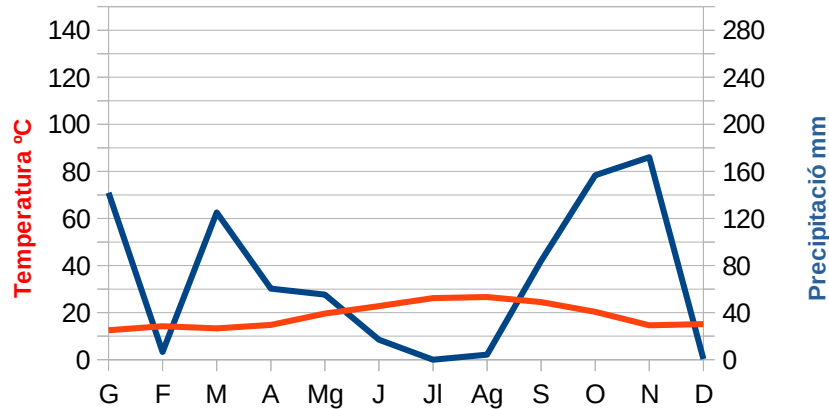
Figura 1: Ubicació de les estacions meteorològiques de on s'han pres les dades. (Font. AVAMET)

A continuació es presenten els climogrames amb les dades de temperatura i precipitació mitjanes a les tres estacions.

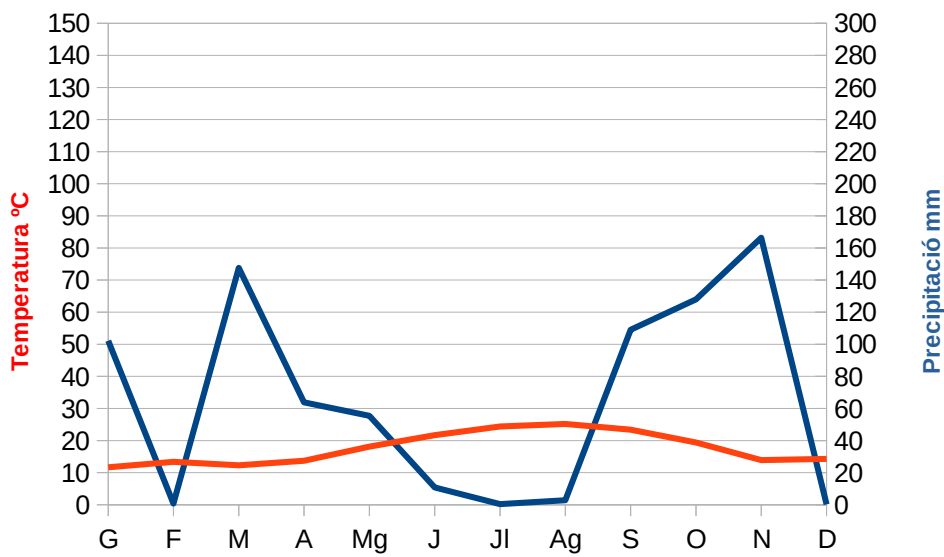
Gràfica 1: Dades de precipitació i temperatura any 2021 al vessant sud del Montgó

Vessant Nord (Denia)

Gràfica 2: Dades de precipitació i temperatura any 2021 al vessant nord del Montgó

Les Planes

Gràfica 3: Dades de precipitació i temperatura any 2021 a les Planes del Cap de Sant Antoni

Enguany les precipitacions han tingut una distribució molt homogènia a tots els vessants, amb la típica distribució del clima mediterrani de pluges, amb màxims a la tardor i a la primavera, enguany desplaçat al mes de novembre. L'any 2021 ha sigut prou plujós, superant l'any anterior amb unes pluges molt ben repartides que es troben al voltant dels 850 mm anuals.

3.2 Conservació de Flora

A continuació realitzarem un repàs dels projectes de conservació de flora que s'han realitzat al llarg de l'any 2021.

MANTENIMENT DEL VIVER DE FLORA AUTÒCTONA

Objectius

- Disposar d'un cert nombre de planta i llavor autòctona procedent del Montgó per a reforç de poblacions, restauració d'hàbitats i educació ambiental.

- Tindre una representació de les principals espècies de flora del Montgó per a poder determinar el seu moment de floració i poder anar al camp a arreplegar la llavor de les poblacions naturals.

- Disposar d'un lloc adient per a les faenes relacionades amb els programes de recuperació de plantes en perill d'extinció (silene d'lfac i alfals arbori).

- Intercanvis de planta i llavor forestal amb el Centre d'Investigació i Experimentació Forestal (CIEF) de la Conselleria

Treballs realitzats

Els principals treballs són la sembra, el reg i els trasplantaments de les plantes en producció. També són necessaris l'eliminació de plantes adventícies als cossiols i a les jardineres dels exemplars de l'arborètum. La producció de planta es centra en la utilització de llavor autòctona, però també en el trasplant de fillols de les espècies presents a l'arborètum i que germinen de manera natural al voltant de les plantes mare. També es recullen marietes per a amollar-les al viver com a lluita biològica.

Enguany hem col·laborat amb l'IES Sorts de la Mar de Dènia en un projecte Europeu per a la creació d'un jardí botànic mediterrani, proveint algunes de les plantes endèmiques que tenim.

Enguany s'hagué de canviar tota la malla d'ombreig de la instal·lació, ja que va ser trencada per una forta tempesta.

Les faenes són fetes per personal de la Brigada de manteniment.

Els esforços de reproducció de material vegetal s'ha centrat en les espècies següents:

Especie	Nom comú	Nombre	Especie	Nom comú	Nombre
Ficus carica	Figuera	12	Quercus rotundifolia	Carrasca	21
Celtis australis	Lidoner	17	Teucrium flavum	Teucrí	4
Olea europaea	Ullastres	19	Myrtus comunis	Murta	6
Hedera helix	Heura	17	Viburnum tinus	Marfull	55
Arbutus unedo	arborcer	18	Ulmus nigra	Om	32
Pistacia lentiscus	Llentiscle	3	Phlomis purpurea	Matagall	15
Laurus nobilis	llorer	110	Fraxinus ornus	Fleix	6
Rhamnus alaternus	Aladern	36	Ruscus aculeatus	Galzerá	10
Juniperus	Ginebre	3	Ruscus hypophyllum	Galzerá major	4
Phillyrea latifolia	Aladern	10	Medicago citrina	Alfals arbori	10
Acer monspessulanum	Auró negre	10	Populus alba	Alber	10
Acer granatense	Auró	20	Quercus faginea	Alfals arbori	8

Taula 5. Espècies produïdes al viver del Parc Natural.2021.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades arreplegades per l'Oficina Tècnica del PN Montgó

PLANTACIONS DE FLORA AUTÒCTONA

Aquest projecte engloba tant les plantacions realitzades pel personal del Parc Natural del Montgó, com aquelles que es realitzen en col·laboració amb el CIEF i les brigades del Servei de Vida Silvestre d'aquesta mateixa Conselleria.

El seguiment d'aquestes plantacions s'efectua a l'any, o al cap de sis mesos d'haver-se realitzat, a fi de determinar el grau de supervivència dels exemplars, tot i que, en molts dels casos, és difícil conèixer l'evolució dels materials implantats, per exemple quan es tracta del llavoreig.

La *Silene hifacensis*, *Medicago citrina*, *Ruscus hypophyllum* i *Narcissus perez-larae* compten amb el seu propi projecte de regeneració. Tampoc s'inclou la recuperació de l'abocador de Benimaquia.

Objectius

- Millora o manteniment de les poblacions actuals de flora rara, endèmica o amenaçada en el Parc.
- Millora de la biodiversitat florística en zones determinades de l'espai natural protegit.
- Tasques de regeneració d'impactes

Treballs realitzats

Recerca, preparació dels llocs adients i plantació de les espècies seleccionades.

Regs: Totes les plantes que es trauen al camp són regades el primer estiu, és a dir, l'any 2021 s'han regat totes les plantes que es tragueren a camp entre octubre de 2020 i abril de 2021. Això comporta moltes vegades haver de dur aigua fins a punts on no es pot accedir en vehicles.

Manteniment de les plantes d'altres anys amb l'eliminació de plantes competidores i la protecció front a l'herbivorisme (conills i senglars) amb utilització de branques tallades de pi com a barrera natural.

Lloc	Espècie	Nom. d'exemplars
Àrea recreativa	<i>Diplotaxis ibicensis</i>	35
	<i>Celtis Australis</i>	35
	<i>Olea europaea</i>	12
Barranc del llibrell	<i>Fraxinus ornus</i>	5
	<i>Laurus nobilis</i>	2
Barranc de l'emboixar	<i>Fraxinus ornus</i>	5
	<i>Laurus nobilis</i>	2
Bosquet de la Plana de Justa	<i>Pinus pinea</i>	2
	<i>Viburnum tinus</i>	5
	<i>Celtis Australis</i>	17
	<i>Laurus nobilis</i>	9
	<i>Olea europaea syl</i>	9
	<i>Lavandula dentata</i>	1

Taula 6. Espècies Plantades per l'Equip de Manteniment i Conservació en 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades arreglades per l'Oficina Tècnica del PN Montgó

Lloc	Espècie	Plantació 2020	Nom d'exemplars 2021
Àrea recreativa	<i>Quercus suber</i>	33	22
	<i>Arbutus unedo</i>	5	4
	<i>Hedera helix</i>	6	5
	<i>Celtis australis</i>	1	1
	<i>Olea europaea</i>	10	8
	<i>Laurus nobilis</i>	7	6
	<i>Pistacia lentiscus</i>	2	1
	<i>Rhamnus alaternus</i>	1	1
	<i>Viburnum tinus</i>	2	2
Barranc Coll de Pous	<i>Hedera helix</i>	4	2
	<i>Quercus faginea</i>	10	8
	<i>Laurus nobilis</i>	2	1
	<i>Ulmus minor</i>	2	2
	<i>Populus alba</i>	1	0
	<i>Ficus carica</i>	2	1
Barranc de Xàbia-Carrer Montgó	<i>Celtis australis</i>	6	3

Lloc	Espècie	Plantació 2020	Nom d'exemplars 2021
	<i>Quercus faginea</i>	10	5
Barranc de la Cova	<i>Quercus faginea</i>	39	33
	<i>Pistacia lentiscus</i>	1	1
	<i>Myrtus communis</i>	1	1
	<i>Viburnum tinus</i>	4	3
	<i>Olea euroapea</i>	2	2
	<i>Ceratonia siliqua</i>	13	10
	<i>Laurus nobilis</i>	35	30
	<i>Olea eropaea syl</i>	4	2
	<i>Lavandula multifida</i>	1	1
	<i>Trachelium chaeroleum</i>	1	1
Barranc de la Cova de L'aigua	<i>Ulmus minor</i>	2	1
Cap de Sant Antoni	<i>Chamaerops humilis</i>	21	18
	<i>Rhamnus alaternus</i>	18	12
	<i>Juniperus phoenicea</i>	11	8
	<i>Juniperus macrocarpa</i>	2	1
	<i>Olea europaea syl</i>	2	1
Planes diposit AMSAJA	<i>Quercus suber</i>	23	18

Taula 7. Supervivència d'espècies en 2021, plantades per l'Equip de Manteniment i Conservació en 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades arrellegades per l'Oficina Tècnica del PN Montgó.

PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE L'ALFALS ARBORI (MEDICAGO CITRINA)

L'alfals arbori (Medicago citrina) és una planta de distribució ibero-llevantina-balear i forma part de la llista de 50 espècies botàniques insulars més amenaçades del Mediterrani. Des del CIEF i el Servei de Vida Silvestre junt amb la brigada del Parc Natural del Montgó es realitzen diferents treballs de plantació, recollida de llavors i manteniment de planta *ex-situ* en el viver.

Objectius

- Manteniment i cura de les poblacions naturals
- Reforç poblacional al Parc Natural.

Treballs realitzats

Seguiment i cens de les plantacions al Cap de Sant Antoni i de la població natural a l'Illot de la Mona.

Per al cens només es conten els exemplars adults i per tant que tinguen floració.

Reg de les plantacions de l'any 2019 i 2020 a l'estiu.

Replegada de llavors del viver i de les poblacions al camp per al banc de germoplasma del CIEF. Enguany no s'han fet noves plantacions ni llavoreig.

Es continua en el reforçament de les poblacions de *Rodolia cardinalis*, un depredador de la *Icerya purchasii*, «cotonet» o Cotxinilla acanalada, un fitòfag que quasi acabà amb les poblacions de

Medicago citrina. També s'efectua l'eliminació manual de les postes de la *Icerya* per part de la brigada.

Es porta observant des de fa anys que, encara que les plantacions realitzades al Cap de Sant Antoni funcionen relativament bé i les plantes ja produeixen gran quantitat de llavors, no hi ha aparició natural de noves plàntules. Mentre que si que hi ha reclutament a l'illot de la Mona.

La hipòtesi per tant podria ser que les llavors estan sent depredades per rosegadors, en similitud amb el que va passar amb la silene a l'illot de la Mona. Per tant, aquest any, per poder provar aquesta hipòtesi, s'ha procedit a la tanca d'una parcel·la al voltant d'algunes plantes ubicades al cap de Sant Antoni i a la instal·lació de trampes a l'interior en previsió que evitessin els rosegadors la tanca.

Els treballs es duen a terme per la brigada del Parc i un tècnic d'educació ambiental

Resultats

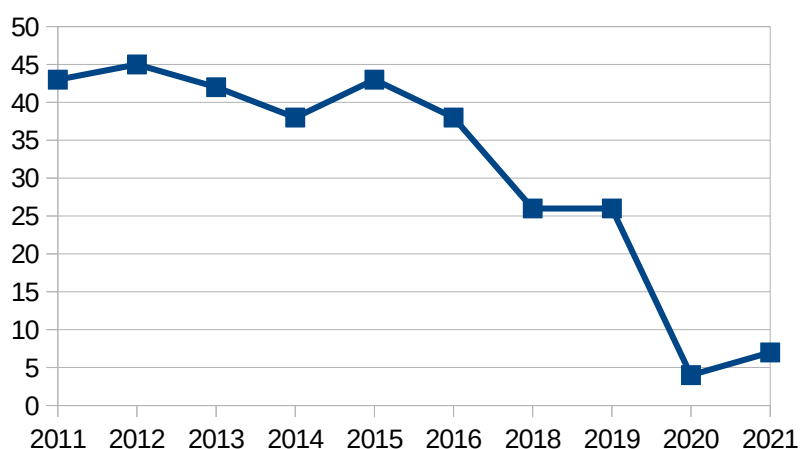
Lloc	Data plantació/sembra	Nombre d'exemplars plantats
Microreserva Cap Sant Antoni	27-10-2009	27
	24-11-2011	39
	10-2-2012	44
	18-12-2012	180
	19-11-2013	218
	11-11-2014	128
	11-10-2016	2
	11-10-2017	6
	30-10-2018	60

Lloc	Data plantació/sembra	Nombre d'exemplars plantats
	26-11-2019	8
	15-10-2020	11

Lloc	Nombre d'exemplars 2021
Microreserva del Cap de Sant Antoni (Plantacions)	85
Illot de la Mona (Població natural amb floració)	7

Taula 8. Dades de plantacions i cens del Projecte de Recuperació de la *Medicago citrina* en el PN Montgó al 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades obtingudes del CIEF i l'Oficina Tècnica del PN del Montgó.

Gràfica 4: Evolució de la població natural de *Medicago citrina* (2011-2021). Dades de la oficina tècnica del Parc Natural

PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE LA SILENE D'IFAC (*Silene hifacensis*)

Objectius

El 10 d'abril de 2008 es publica en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana el Decret 40/2008 de 4 d'abril del Consell, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació de la Silene d'Ifac (*Silene hifacensis*) a la Comunitat Valenciana. El Pla està coordinat des del CIEF i el seu objectiu és la conservació de l'espècie millorant en la mesura que es puga la seua variabilitat genètica.

Treballs realitzats

En el Parc Natural del Montgó, tots els treballs relacionats amb el Pla de Recuperació de la Silene d'Ifac vénen coordinats pel Servei de Vida Silvestre de la Conselleria.

Seguiment de plantes i plàntules en la microrreserva de l'Illot de la Mona i als llocs de reintroducció del Parc Natural. Recol·lecció de llavors de la població de l'Illot de la Mona per al seu enviament al CIEF. Reg de les plantes els 2 primers anys

Manteniment de l'hort llavorer del Parc Natural del Montgó: A aquest hort es sembren les llavors obtingudes d'anys anteriors, realitzant-se encreuaments entre llavors de diferents anys. La llavor produïda per aquestes plantacions és, a més, enviada en part al CIEF i també utilitzada en les

possibles plantacions a realitzar en el Parc, de manera que cada any s'obtenen quantitats de llavors amb una elevada variabilitat genètica.

El manteniment de l'hort llavorer també implica la pol·linització de les plantes, per això es duen totes les plantes del viver a una zona protegida dins del parc amb ruscos d'abelles per a assegurar d'aquesta manera que amb la floració pugam aconseguir el major nombre de llavors possible.

Resultats

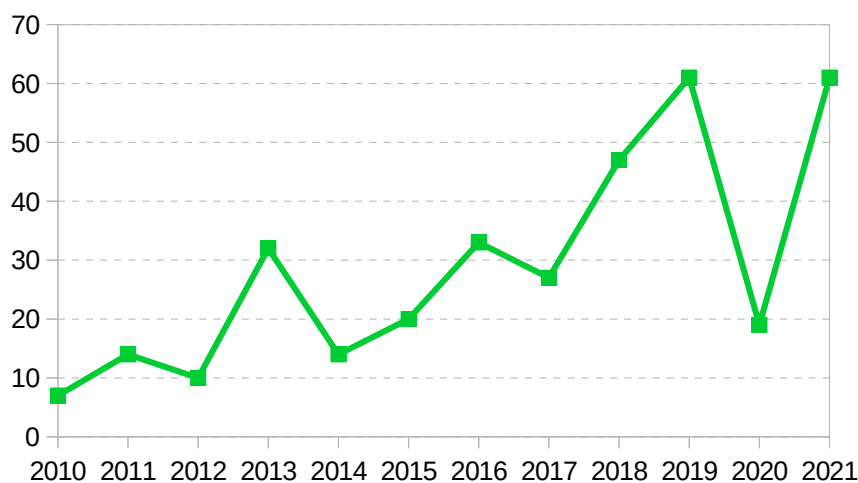
A continuació exposem una taula amb el seguiment de les diferents poblacions de *Silene hifacensis* al Parc Natural. Cal destacar la recuperació de la població a l'Illot de la Mona dels efectes devastadors del temporal «Gloria» .

Lloc	Data creació	Nom. exemplars ¹	Nom. exemplars ²
Illot de la Mona	Natural, reforçada	74	61
Camí del repetidor	Creada (25-10-2011)	1	1
Cova de l'Aigua 1	Creada (24-10-2011)	9	11
Cova de l'Aigua 2	Creada (24-10-2011)	1	1
Cala Primera	Creada (25-10-2011)	64	58
Cala Segon	Creada (25-10-2011)	4	4
Barranc de l'Aiguadolç	Creada (10-10-2016)	11	11
Barranc de Benimaquia	Creada (26-10-2016)	5	4
Torre del Gerro	Creada (15-10-2003)	16	14
Cova Tallada 1	Creada (21-11-2017)	11	14
Cova Tallada 2	Creada (21-11-2017)	33	25
Senda Cova de l'Aigua 1	Creada (21-09-2018)	7	4

Torre del Gerro	Creada (15-10-2003)	16	14
Senda Cova de l'Aigua 2	Creada (21-09-2018)	0	0
Camino Colonia 1	Creada (21-09-2018)	5	5
Camino colonia 2	Creada (21-09-2018)	5	4
Raco Bou 1	Creada (21-09-2018)	0	0
Raco Bou 2	Creada (21-09-2018)	12	10
Raco Bou 3	Creada (21-09-2018)	1	2
Cami torre Gerro	Creada (21-09-2018)	16	18

Taula 9. Seguiment a l'any 2021 de les poblacions de *Silene hifacensis*. Núm. de plantes al 2021. Font: Informació pròpia de l'Oficina Tècnica del PN.

¹: Nombre d'exemplars inventariats en el mes de març de 2021 ²: Nombre d'exemplars inventariats en el mes de octubre de 2021

Gràfica 5: Evolució de la població de *Silene hifacensis* en l'Illot de la Mona (període 2010-2021)

PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL *RUSCUS HYPOPHYLLUM* AL MONTGÓ

El *Ruscus hypophyllum* (galzerà o murtera fina) és una espècie classificada segons la UICN (unió Internacional per a la Conservació de la Natura) com "en perill". La seua distribució comprén el sud de la Mediterrània, des de Turquia i les illes de la Mediterrània oriental, fins al S de la Península Ibèrica, on només es coneix silvestre al W d'Andalusia (Algesires i Grazalema) i a la Comunitat Valenciana. En aquesta última, les seues poblacions silvestres es limiten a la Marina Alta

Objectius

- Manteniment i cura de les poblacions naturals.
- Reforç poblacional al Parc Natural.
- Cens de les poblacions naturals i introduïdes.

Treballs realitzats

Plantacions de noves poblacions amb plàntula aportada pel CIEF. Arreplegada de llavor de plantacions anteriors i poblacions naturals.

Quant als censos de llocs de plantació, només es fa recompte d'aquelles plantacions que han superat un o més estius. Per tant, les plantacions fetes abans de l'estiu de 2021 sí han sigut revisades, mentre les que foren plantades a la tardor de 2021 seran censades l'any vinent. En general la majoria de poblacions són estables, només trobant-se nou reclutament de fillols a la del Barranc de les Moreres

Les plantacions són fetes pel personal de la brigada. El cens i tractament de dades per un tècnic d'educació ambiental i un peó de la brigada.

Resultats

Lloc	Data plantació/sembra	Nombre d'exemplars plantats
Barranc de les Moreres.	2017	10
	2018	122
	2020	224
	2021	20
Camí de la Colonia-Racó del Bou	2017	1
	2018	56
	2019	40
Camp de Tir-Barranc de la Cova	2018	50
	2019	30
	2020	30
Barranc de l'Heura	2019	30
Coll de Pous	2020	96
Barranc Racó del Bou. Zona baixa	2020	24
Barranc de l'emboixar	2021	18
Barranc del llibrell	2021	17

Taula 10. Dades de plantacions del Projecte de Recuperació del *Ruscus hypophyllum* en el PN Montgó al 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades obtingudes del CIEF i l'Oficina Tècnica del PN del Montgó.

Lloc de Plantació	Nombre d'exemplars 2021
Barranc de les Moreres.	485
Camí de la Colonia-Racó del Bou	23
Camp de Tir-Barranc de la Cova	49
Barranc de l'Heura	26
Coll de Pous	48
Barranc Racó del Bou. Zona baixa	12

Taula 11. Cens de poblacions plantades de *Ruscus hypophyllum* en el PN Montgó al 2021

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades obtingudes del CIEF i l'Oficina Tècnica del PN del Montgó.

PROJECTE DE RECUPERACIÓ DEL *Narcissus perezlarae* AL MONTGÓ

Narcissus perezlarae està inclòs en el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades de la Comunitat Valenciana a la categoria "En perill d'extinció". Aquesta espècie és endèmica de la península Ibèrica, present en Alt Alentejo (Portugal), Sevilla i Cadis (Espanya), i en la part oriental de la Serralada Bètica, entre Alacant i València. A la Comunitat Valenciana set poblacions naturals han estat monitoritzades, i des de 2010, s'han dut a terme experiències de translocació al Parc Natural. Les poblacions producte de plantacions augmenten el nombre de localitats conegudes de l'espècie a la Comunitat Valenciana i amplien considerablement la seua distribució al llarg del territori.

Objectius

- Manteniment i cura de les poblacions naturals
- Reforç poblacional al Parc Natural.
- Cens de les poblacions naturals i introduïdes

Treballs realitzats

Cens les plantacions realitzades. Les plantacions i els censos són fetes pel personal de la brigada. El cens d'aquesta espècie és prou variable al llarg dels anys donat que al tractar-se d'un bulb, s'ha d'esperar que traga les fulles i la inflorescència per a poder determinar correctament la seua presència. A més a més, sembla que no floreix tots els anys, haguen anys que pot romandre adormit davall del sòl.

Resultats

Enguany no han pogut trobar-se cap narcissus en floració ni s'ha fet reforçament poblacional.

ELIMINACIÓ DE PLANTES AL·LÒCTONES

A l'empara del que estableix l'Ordre de 10 de setembre de 2007 de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge, per la qual s'aproven mesures per al control de les espècies vegetals exòtiques invasores a la Comunitat Valenciana, així com del Decret 213/2009, de 20 de novembre, del Consell, pel qual s'aproven mesures per al control d'espècies exòtiques invasores a la Comunitat Valenciana i donada la importància del Parc Natural del Montgó com a reservori florístic de gran quantitat d'espècies endèmiques, és summament necessari realitzar tasques de control i eliminació d'espècies invasores.

Objectius

- Identificació i eliminació de plantes exòtiques invasores.

Treballs

Detecció, seguiment i eliminació directa de les plantes exòtiques detectades.

La brigada del Parc Natural, s'encarrega en la majoria dels casos d'aquest treball, ajudats pel mapa de vegetació d'al·lòctones que es va elaborant en el Parc Natural des de l'any 2011.

Resultats

Resultats

Terme municipal	Localització	Especie	Unitats
Dénia	CV-735	Pennisetum sp.	83
		Araujia sericifera	400
Dénia	Camí de Colonia	Pennisetum sp.	3
Dénia	Coll de Pous	Araujia sericifera	20
Dénia	Benimaquia	Araujia sericifera	10720
		Aloe sp	50
Xàbia	CV-735	Pennisetum sp.	15
Xàbia	Carretera CV-736	Kalanchoe draigemontana	60

Taula 12. Zones d'actuació d'eliminació d'al·lòctones per part de la brigada del Parc Natural al 2021

Font: Informació pròpia de l'Oficina Tècnica del PN

La població de *Kalanchoe draigemontana*, a la CV-736 prop del nucli Urbà de Xàbia, es molt menor després de l'actuació que es va a dur a terme l'any passat, així i tot encara continua reproduint-se.

A la zona de Benimaquia port apreciar-se un nombre molt elevat d'*Araujia sericifera*. La Brigada es dedica a arrancar d'arrel els fillols d'aquesta planta que apareixen a causa de la gran quantitat de la mateixa que es troba prop dels límits del Parc Natural, al camp de golf de La Sella. Enguany la direcció del Camp de Golf ha col·laborat amb el parc amb la eliminació de l'*Araujia* que es trobava a les seues tanques, esperem que a l'any 2022 es pugua notar l'efectivitat d'aquesta actuació.

PROSPECCIÓ I SEGUIMENT DE LES POBLACIONS DE BOIX (*Buxus sempervirens*) DEL MONTGÓ

A l'octubre de l'any 2017, es va trobar al Jardí de l'Albarda de Pedreguer una espècie asiàtica invasora de papallona nocturna, coneguda com a arna del boix (*Cydalima perspectalis*) que s'alimenta d'aquesta espècie que pràcticament afectà greument i en poques setmanes els exemplars presents a l'esmentada finca. Per una altra banda, aquesta plaga està en expansió per Europa i va creuar els Pirineus fa pocs anys, afectant les boxedes del nord peninsular amb el resultat de la mort dels exemplars.

Objectius:

- Comprovar l'evolució de les poblacions de boix i el seu estat sanitari.
- Vigilància i control (si cal) de l'evolució de la *Cydalima perspectalis* en aquestes poblacions.

Treballs:

Prospeccions cada dos mesos de les poblacions de boix del parc. Recerca de *Cydalima* i a instàncies de Mª Ángeles Marcos, professora de la Universitat d'Alacant, del Sírfid depredador (*Xanthandrus comtus*). Redacció de fitxes de seguiment i s'informa el Servei de Plagues Forestals de Conselleria. Les prospeccions són fetes per un Tècnic en educació ambiental i personal de la brigada. Les fitxes pel tècnic .

Resultats:

Enguany s'han fet 4 visites donat que a les dues primeres visites a gener i març es trobà que l'estat de la població del boix era bo i per tant podria evitar-se pujar al barranc de l'Emboxar en els mesos més calorosos.

S'ha trobat indicis de alguna fulla mossegada que podrien correspondre a caragols, i alguna fulla que podria coincidir amb afectació per *Cydalima* però cap capoll ni exemplar, ni posta d'ous.

No s'ha trobat presència del Sírfid depredador.

Les poblacions del boix s'han mantingut en molt bon estat al llarg de l'any .

3.3 Conservació de fauna

NETEJA I SEGUIMENT DE CAIXES NIU

Objectiu

Protegir i millorar les poblacions d'avifauna d'interés en hàbitats forestals i augmentar la presència d'avifauna insectívora de manera que exercisquen un control sobre escoltíds, processionària i d'altres.

Treballs:

Neteja de les caixes nius ubicades a la pinada de Coll de pous i a la plana de Justa. Retirada de les trencades i substitució. Aquestes tasques són dutes a terme per l'equip d'educació ambiental i la brigada de manteniment

Resultats:

Segons el seguiment de l'ocupació en cada temporada, tots els anys és molt elevada, la qual cosa justifica aquestes actuacions. Una vegada es du a terme el seguiment anual en 2021, s'ha comprovat novament que el nivell d'ocupació roman estable al llarg dels anys, rondant el 75 % de les caixes niu en què es detecta nidificació, sense que s'aprecie una distribució clara de caixes sense ocupació, sent aquesta distribució, no agrupada.

MANTENIMENT DE LES BASSES D'AIGUA

Objectiu

- Mantindre abeuradors permanents per a la fauna.
- Manteniment de poblacions d'amfibis.

Treballs:

Neteja de sediments i manteniment del nivell d'aigua de les basses. Tots els treballs duts a terme per la brigada del Parc.

Resultats:

Presència de gripaus a la bassa de la Plana de Justa. Enguany no ha calgut fer reparacions en cap bassa

CONTROL DE PORCS SENGLARS

Les poblacions de porcs senglars, han patit en els últims anys un creixement molt important, causant, en molts casos danys importants a la flora protegida i endèmica del parc Natural. L'únic depredador natural que tenen actualment és l'esser humà, i per tant hem d'agrair als Clubs de caçadors locals el seu esforç i col·laboració en el control poblacional d'aquesta espècie.

Objectiu:

- Manteniment de les poblacions de senglars en un nombre que evite la proliferació dels danys a la flora i altres animals.

Treballs:

La societat de caçadors de Dénia ha efectuat 3 ganxos, esperes i caça a la mà. La Societat de Caçadors de Xàbia ha fet esperes.

Resultats:

Segons les dades oferides pel Club de caça "el Montgó" de Dénia, dins de l'Àrea d'Esmorteïment d'Impactes, al terme de Dénia, al 2021 es van abatre 58 animals, 19 als «ganxos», 35 a la modalitat d'esperes i 4 a la mà. Segons les dades oferides pel club de caçadors de Xàbia s'han mort 28 porcs més. Total al Parc, 91.

3.4 Conservació d'hàbitats

RECUPERACIÓ DE L'ANTIC ABOCADOR DE BENIMAQUIA (BARRANC DE LES MORERES)

Objectius:

- Recuperació ecològica i paisatgística de l'antic abocador de Dénia ubicat a l'interior del Parc Natural del Montgó (barranc de les Moreres).
- Utilització de diferents plantes autòctones i endèmiques augmentant les seues poblacions al Parc.
- Trobar un mètode adient per a evitar la predació o destrucció de les plantacions per part dels senglars

Treballs:

- Eliminació de l'espècie al·lòctona invasora *Araujia sericifera*, espècie amb un fort poder invasor i que només es pot eliminar dins del Parc amb mitjans mecànics .
- Desbrossament de zones amb vegetació herbàcia per a realitzar plantacions.
- Reg dels peus a l'estiu.
- Utilització de restes de poda de pí al voltant de les noves plantacions i per a previndre atacs de porcs senglars.
- Plantacions realitzades l'any 2021 a la zona:

Espècie	Nom. d'exemplars
<i>Ruscus hypophyllum</i>	20
<i>Ficus carica</i>	14
<i>Celtis australis</i>	6
<i>Olea europaea</i>	17
<i>Hedera helix</i>	7
<i>Arbutus unedo</i>	2
<i>Pistacia lentiscus</i>	2
<i>Laurus nobilis</i>	6
<i>Rhamnus alaternus</i>	5
<i>Trachelyum caeruleum</i>	1
<i>Teucrium flavum</i>	1
<i>Ceratonía siliqua</i>	1

Taula 13. Espècies plantades en 2021 en la zona de recuperació

Font: Elaboració pròpia

Resultats:

1. Revisió de les plantacions realitzades als anys anteriors per poder avaluar el treball, així com esbrinar possibles problemes o esmenes a realitzar en anys posteriors. Els resultats, en forma de taula, s'exposen a continuació:

<u>Espècie</u>	<u>Nom. de plantes, any 2020</u>	<u>Nom d'exemplars supervivents, 2021</u>
<i>Arbutus unedo</i>	4	4
<i>Asparagus acutifolius</i>	1	0
<i>Brassica repanda</i>	10	8
<i>Celtis australis</i>	26	25
<i>Ceratonia siliqua</i>	29	24
<i>Ficus carica</i>	26	24
<i>Fraxinus ornus</i>	9	8
<i>Hedera helix</i>	26	14
<i>Juniperus phoenicea</i>	2	2
<i>Laurus nobilis</i>	44	38
<i>Lavandula dentata</i>	11	8
<i>Myrtus comunis</i>	2	1
<i>Olea europaea.syl</i>	32	26
<i>Pinus pinea</i>	1	1
<i>Pistacia lentiscus</i>	4	4
<i>Prunis dulcis</i>	2	2
<i>Quercus faginea</i>	6	6
<i>Quercus ilex</i>	6	6
<i>Rhamnus alaternus</i>	4	3
<i>Rosmarinus officinalis</i>	2	2
<i>Teucrium flavum</i>	24	20
<i>Trachelium caeruleum</i>	9	7
<i>Ulmus minor</i>	4	4
<i>Viburnum tinus</i>	38	30

Taula 14. Supervivència del nombre de peus i espècies plantades l'any 2021

2. La utilització de branques de pins o d'altres espècies arbustives punxoses ha estat positiva per a la desaparició de les destrosses fetes pels porcs senglars a les plantacions, es pot apreciar que des de la utilització d'aquesta tècnica ha augmentat la supervivència de les plantes.

TREBALLS SILVÍCOLES PER A MILLORA DE LES MASSES DE PINAR

El Parc Natural del Montgó ha sigut una zona de recurrència d'incendis forestals. Les característiques orogràfiques i climàtiques del Montgó, fan que la regeneració de les masses de pi blanc siga molt vigorosa i hi haja una regeneració abundant de pinetells i una presència de biomassa acumulada molt elevada a bona part del voltant d'algunes zones, com ara el camp de tir de Dénia, la vessant nord al costat del camí de la Colònia i el Camí del Quarter. Les pinades generades necessiten d'una gestió activa per a mantindre's en un estat adequat.

Objectius:

- Millorar la salut de l'arbrat i potenciar el seu desenvolupament mitjançant l'eliminació de la competència amb l'eliminació de peus malalts o que puguen ser causa de plagues.
- Augmentar la biodiversitat, eliminant individus i donant oportunitat a altre tipus de vegetació de desenvolupar-se en la zona.
- Augmentar la resistència enfront d'incendis, reconvertint una massa monoespecífica en una massa heterogènia, trencant els models de combustible així com la continuïtat horitzontal i vertical, dificultant l'avanç incontrolat d'incendis.
- Millorar la resiliència de la zona. Millorant l'estat de salut de l'arbrat es desenvolupen peus que en el futur s'arribaran a ser arbres pare, considerats com a tal per ser els més vells per haver-se adaptat més al medi. Aquests seran els productors de llavor del seu àmbit.
- Millorar la seguretat prop de camins, sendes i zones de pas d'usuaris del parc natural.

Treballs realitzats:

- Retirada de pins caiguts a l'Àrea Recreativa i la Plana de Justa pel temporal de gener. Les branques s'aprofitaren per a les plantacions i els troncs es tallaren a la mesura adient per evitar escoltids i es deixaren a disposició de la població local.

- Aclarida de pins a una faixa de la vessant nord del Camí de la Colònia reduint el combustible de la zona i per tant la propagació del foc, i millorant el desenvolupament dels exemplars no talats.

Finalment es dugué a terme la posterior trituració en el lloc i l'eliminació de les restes vegetals, aportant matèria orgànica al sol i evitant l'aparició o propagació de plagues.

TREBALLS DE GESTIÓ DE LA MASSA FORESTAL A LA PLANA DE JUSTA

El Servei de Prevenció d'Incendis de la Generalitat Valenciana ha estat realitzant una sèrie de treballs forestals des de l'octubre fins al desembre a la zona de la Plana de Justa, als peus del massís del Montgó.

Els treballs han consistit en la millora del ferm de 3350ml de pista forestal i treballs silvícoles consistents en l'aclarida i millora davant del foc de la vegetació en bandes de 20 mls als dos costats de dites pistes forestals. En concret s'ha realitzat el desbrossament selectiu del sotabosc respectant el *Chamaerops humilis* i alguns peus arbustius prou grans, deixant una separació adequada entre aquests. Respecte als arbres, en general s'han fet podes per tal d'alçar les copes, i a les zones amb més densitat de pineda s'han deixat alguns peus seleccionats pel seu bon estat sanitari i pel seu port i s'han eliminat aquells en pitjor estat.

Aquest tipus d'actuacions selectives a més de millorar la seguretat dels equips d'extinció d'incendis, suposa també la millora en el mosaic d'hàbitats a llocs com el Montgó, on no hi ha presència de grans herbívors, de manera que amb l'obertura de clarianes al sotabosc s'afavoreix l'aparició de plantes anuals o bianuals que necessiten l'entrada de llum solar per a activar-se i desenvolupar-se correctament. Exemples d'aquesta vegetació serien *Arenaria valentina*, *Muscari neglectum*, *Gladiolus illyricus*, *Narcissus sp*, etc.

3.5 Conservació del patrimoni cultural i etnogràfic

MANTENIMENT I RECONSTRUCCIÓ DELS MURETS DEL CAMÍ DE LA COLONIA

El Camí de la Colònia o carretera de la Colònia es va construir a la primera dècada del segle XX per a donar accés als lots de la Colònia Agrícola «Montgó».

El seu recorregut s'estén per tota la vessant nord a la cota dels 200m per això, en alguns llocs calguè alçar sobre murs de pedra tallada. Després de 100 anys alguns d'aquest murets presenten solsidés i caigudes.

Objectius:

- Millorar la seguretat en rutes del Parc
- Manteniment del patrimoni del Parc

Treballs:

- Desenrunament de les solsidés i pedres caigudes
- Reconstrucció dels murs de pedra tallada i re plenament de la carretera

Resultats:

Reconstrucció de 15m² de murs i petrils

3.6 Adquisició i millora del coneixement

ESTUDI DE MORTALITAT DE FAUNA PER ATROPELLAMENT A LA CV-735.

En els anys 2008 i 2009 es van realitzar diversos informes, mapes i reculls d'informació sobre els atropellaments de fauna a les carreteres circumdants i que travessaven el Parc Natural. En aquests estudis, es van precisar els punts negres i es van aplicar algunes mesures correctores.

Aquest any 2021 A.N. Cosmai, estudiant del mòdul superior de Gestió i Conservació de el Medi Natural, va realitzar des de gener fins a juny una recopilació de dades amb l'objectiu de determinar l'efectivitat de les mesures que es van aplicar en el seu moment i assenyalar la possible necessitat de desenvolupar-ne de noves.

Per homogeneïtzar dades, es va utilitzar la mateixa metodologia que en els estudis anteriors, mitjançant la realització d'un recorregut en un tram de la CV-735, des de la Urbanització Toscamar en Xàbia fins a la punta de Benimaquia, anotant la mortalitat de fauna i les característiques físiques del tram.

El gruix dels animals atropellats a la CV-735 s'acumula entre l'encreuament de desviament amb Jesús Pobre i el Restaurant Punta de Benimaquia, quilòmetres 7, 8 i 9 de la CV-735.

Les mesures que es van prendre amb els anteriors estudis van ser la neteja anual dels barrancs al llarg de la carretera per afavorir el pas de fauna i al terme municipal de Xàbia (del qual aquest estudi només ha abastat l'últim tram: Punt km 5- 4) es va reduir la velocitat a 50 km / h.

Curiosament aquest any el tram amb menys incidència ha estat el Punt km4-5, just al contrari que en l'estudi de 2009. Amb la qual cosa, es pot suposar que aquestes dues mesures han estat efectives. En quant a la tipologia de la fauna atropellada, les petites aus predominen sobre la resta, seguides dels rèptils. En els estudis anteriors el nombre de rèptils trobats era bastant reduït de manera que l'augment d'atropellaments en aquesta classe pot ser un problema al què s'ha de prestar atenció.

Els micro mamífers no semblen ser un problema a l'àrea d'estudi. Quant als amfibis semblen dependre directament de la climatologia dels dies anteriors.

Com a mesures de correcció es proposen:

- 1.- Senyalització i reducció de la velocitat
- 2.- Informació i conscienciació.
- 3.- Actuació en la vegetació dels marges de la carretera.

Des del Parc Natural volem promoure la realització d'estudis similars que abastisquen altres èpoques de l'any per estudiar la possible variabilitat estacional en els atropellaments .

SEGUIMENT DE LA POBLACIÓ DE L'ARNA DE LA PROCESSIONÀRIA.

Els animals perillosos solen ser prou coneguts, i fàcilment reconeguts per la majoria de la gent. La processonària del pi (*Thaumetopoea pytiocampa*) n'és un exemple clar.

Ja des de xiquets, si vivim en zones amb pinedes, els nostres majors ens adverteixen que no toquem, fins i tot que ni ens acostem a aquests cucs peluts que formen bosses de seda en els pins i serpentegen pel terra de manera curiosa, formant processons a finals de l'hivern. És un animal especialitzat en alimentar-se només que de les fulles dels pins. La seua eficaç defensa natural són uns pèls urticants que provoquen irritacions serioses en la pell i en les mucoses, podent arribar a generar lesions greus en casos extrems. El que moltes persones desconeixen és que aquestes erugues es soternen i després de la metamorfosi sorgeixen com arnes nocturnes a l'estiu. Aquestes papallones nocturnes no s'alimenten, i tan sols viuen uns pocs dies en els que s'aparellen i ponen els ous en les fulles dels pins.

Just en aquesta època és quan la Brigada del Parc realitza un seguiment de la població d'arnes. Per a això es col·loquen unes trampes de feromones, on cauen les papallones mascle de la processonària. Comptant les captures cada dia s'esbrina l'abundància de la població i podem preveure si es produirà una plaga de cucs del pi en els propers mesos.

No podem oblidar que encara que el cuc del pi siga una espècie perjudicial per a nosaltres, ocupa un lloc important en l'ecosistema forestal: en alimentar-se de fulles del pi, és formador de fem i per tant fertilitza el sol dels boscos; en les seues primeres fases larvàries, és aliment per a insectívors forestals com ara els totestius, o els paputs; en la fase de papallona representa una presa freqüent per a les rates penades i els enganyapastors. Així doncs, no hem d'oblidar que el control de les seues poblacions cal fer-se puntualment en llocs o situacions on represente un perill per a les persones.

Seguiment de poblacions de Corb marí emplomallat (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*)

El seguiment d'aquesta au marina es realitza dins del Pla d'Acció d'Aus Marines de la Comunitat Valenciana i en el mateix col·labora de manera directa el Servei de Vigilància Marítima de la Reserva Marina del Cap de Sant Antoni (Ajuntament de Dénia i Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica). Enguany s'han localitzat entre 14 i 16 nius de corb marí emplomallat, xifra idèntica a la del passat any.

La informació disponible sembla indicar que aquesta colònia està baixant el nombre de parelles des de fa dos anys, al contrari que a la resta de la zona dels penya-segats d'Alacant. A continuació es presenten les dades obtingudes en aquests seguiments, així com els històrics de l'evolució de l'espècie:

Any	Parelles estimades	Èxit reproductor	Nombre de nius per al càlcul de l'ER
2006	1	2	1
2007	3	1	1
2008	6	1	1
2009	6	1,8	6
2010	10	1	5
2011	11	2,1	11
2012	8	1,6	3
2013	18	2	16
2014	17	1,76	14
2015	19		
2016	16	1,9	
2017	16	2,1	16
2018	14-16	2,1	14
2019	12-13	1,7	12
2021	12-13	1,75	4

Taula 15. Principals paràmetres reproductors del corb marí emplomallat en els penya-segats del Cap de Sant Antoni des de l'any del seu establiment

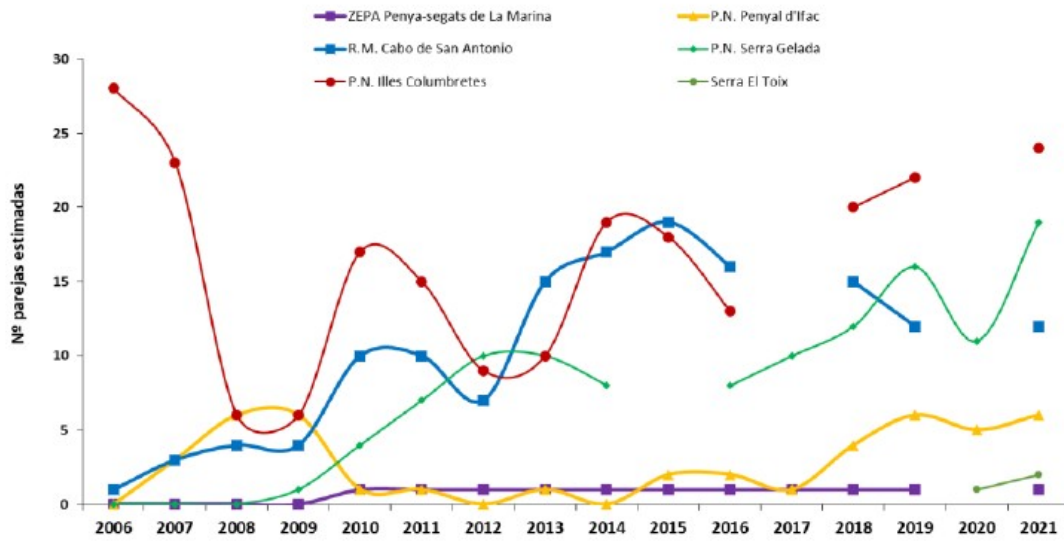
Font. Elaboració pròpia amb dades del Servei de Biodiversitat de la CAMACCDR i del Servei Ambiental Marí de l'Ajuntament de Dénia

Com es veu en la taula, les dades de l'èxit reproductor ha sofert un descens respecte al passat any i el Montgó ja no es l'espai natural que més parelles alberga a la província d'Alacant, superat pel P.N. Serra Gelada

Colònia	Nº parejas mín	Nº parejas màx	Nº pollos	ER (N)
R.N. Illes Columbretes	23	25	-	-
P.N. Serra Gelada	21	21	29	1,45 (20)
ZEPA Montgó-Cap de Sant Antoni	12	13	7	1,75 (4)
P.N. Penyal d'Ifac	6	6	13	2,16 (6)
ZEPA Penya-segats de La Marina	1	1	-	-
TOTAL	63	66	49	1,63 (30)

Taula 16: Parelles censades en 2021

El gràfic següent mostra a més l'evolució de l'espècie a les àrees de nidificació en els últims anys:

Gràfica 6. Evolució del nombre de parelles de Corb marí emplomallat a les diferents colònies de la CV

Font: Servei de Vida Silvestre, Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.

4 PROGRAMA DE MANTENIMENT

	<u>Gener</u>	<u>Febrer</u>	<u>Març</u>	<u>Abril</u>	<u>Maig</u>	<u>Juny</u>	<u>Julio</u>	<u>Agost</u>	<u>Setembre</u>	<u>Octubre</u>	<u>Novembre</u>	<u>Desembre</u>
Actuacions de millora de fauna												
Adequació d'infraestructures												
Adequació d'itineraris												
Adequació d'àrees d'Ús Públic												
Reparació de camins i sendes												
Tractament de la vegetació												
Plantacions												
Conservació de flora												
Altres												

Taula 17. Actuacions mensuals de l'equip de manteniment i conservació del Montgó, any 2021

A continuació es detallen les actuacions de brigada al llarg de l'any amb una breu descripció de les mateixes:

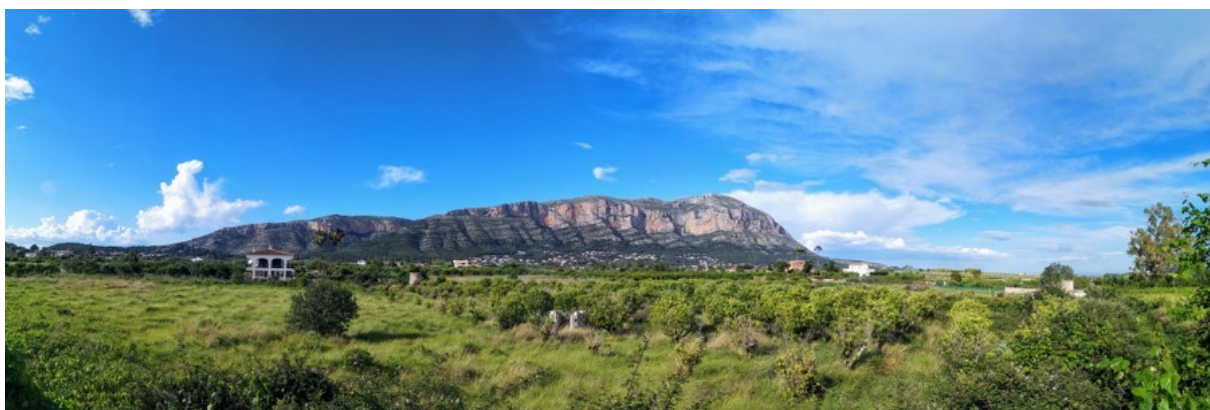
Projectes	Jornals dedicats
Manteniment vivers del Parc	7,58 %
Atropellos fauna	0,90 %
Plantacions flora autòctona	9,65 %
Projecte recuperació <i>Medicago citrina</i>	1,26 %
Projecte recuperació <i>Silene hifacensis</i>	4,57 %
Projecte recuperació <i>ruscus hypophyllum</i>	0,83 %
Projecte recuperació <i>narcissus perez-larae</i>	0,22 %
Eliminació de plantes alòctones	1,05 %
Prospecció i seguiment sanitari del <i>buxus sempervirens</i>	0,42 %
Millores per a la fauna	1,09 %
Recuperació del barranc de les moreres	11,46 %
Millora de les masses de pinar	11,25 %
Senyaletica	0,66 %
Seguiment i eliminació de processionaria	2,77 %
Manteniment d'infraestructures	10,56 %
Manteniment de rutes i senders	21,15 %
Patrimoni	0,28 %
Mantenimiento de maquinaria	5,78 %
Otros(Revisión de trabajos, recogida de maquinaria, visitas a obras, etc)	8,51 %
Jornales Totales	100,00 %

Taula 18: Inversió dels jornals de la Brigada als diferents projectes realitzats al Montgó al 2021.

Font: Elaboració pròpia

5 PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA DEL PARC

Amb l'objectiu d'incrementar el grau de coneixement dels valors naturals i culturals de l'espai natural protegit cap a la població local i visitants, així com de difondre la seua necessitat de protecció i ordenació, el Parc Natural del Montgó compta amb un Programa de Comunicació i Divulgació, un Programa d'Interpretació del Patrimoni, un Programa d'Educació Ambiental i un Programa de Voluntariat que van des de l'oferta d'activitats d'educació ambiental orientats tant a centres d'educació reglada com a associacions i públic en general. També s'atén als visitants al Centre d'Interpretació ubicat als jardins del Bosc de Diana a Dénia, i, a l'estiu, es va tornar a habilitar el punt d'informació per a accedir a la Cova Tallada entre el 15 de juny i el 30 de setembre.

Al llarg de l'any 2021 el total de visitants atesos per l'equip d'educació ambiental del Parc Natural del Montgó ha sigut de **62.203 persones**. Aquesta dada suposa un increment considerable front als 18.066 visitants atesos l'any 2020. És conseqüència de la eliminació de les restriccions de mobilitat degudes a la COVID, junt amb l'ampliació de l'horari d'informació a les vesprades del període de regulació de visites a la Cova Tallada gràcies a la contractació d'informadors per part dels ajuntaments de Dénia i Xàbia. Açò ha permés conèixer amb més exactitud la quantitat de gent que visita el nostre parc, què segur és encara major. A més a més s'incrementa el nombre de visitants que han rebut una informació adequada del nostre espai natural i dels valors que atesora.

A continuació desglossarem als visitants depenent del tipus de visita classificat segons anys anteriors.

-Visites concertades: Aquest apartat recull els grups que concerten visita al centre d'interpretació i/o al Parc Natural que són atesos per l'equip d'educació ambiental. l'any 2021 un total de **3.289 persones** van ser ateses per l'equip tècnic. Front a les 1.680 de 2020 el que representa quasi el doble.

-Visites informades: En aquest grup s'arreglen les persones que són informades, sense haver concertat previament, per part del personal del Parc Natural tant al Centre d'Interpretació com a altres possibles punts d'informació arreu del Parc. Un total de **816 persones** van ser ateses al Centre d'Interpretació, i 13836 al punt d'informació d'accés a la Cova Tallada a l'estiu.

-Visites autoritzades: En 2021 ens han notificat o demanat permís 17 grups amb un total de **169 visitants**, en este cas s'ha donat un descens dels grups que han comunicat les seues visites al parc..

5.1 Programa de Comunicació i Divulgació

CONFERÈNCIES , XARRADES I VISITES AL CENTRE D'INTERPRETACIÓ

“Xarrem del Montgó”: Des de 2008 es realitzen una sèrie de xarrades o ponències de difusió dels valors naturals del Parc i la Reserva Natural del Cap de Sant Antoni, incloses en el projecte de comunicació que s'oferta als centres educatius. A l'any 2021 han participat en aquesta activitat: **408 alumnes** de diferents nivells educatius.

Han visitat el Centre d'Interpretació del Montgó **230 alumnes** de tots els nivells educatius, a més a més el centre s'ofereix a associacions o estaments per a que puguen realitzar xarrades o conferències diverses.

PUBLICACIONS

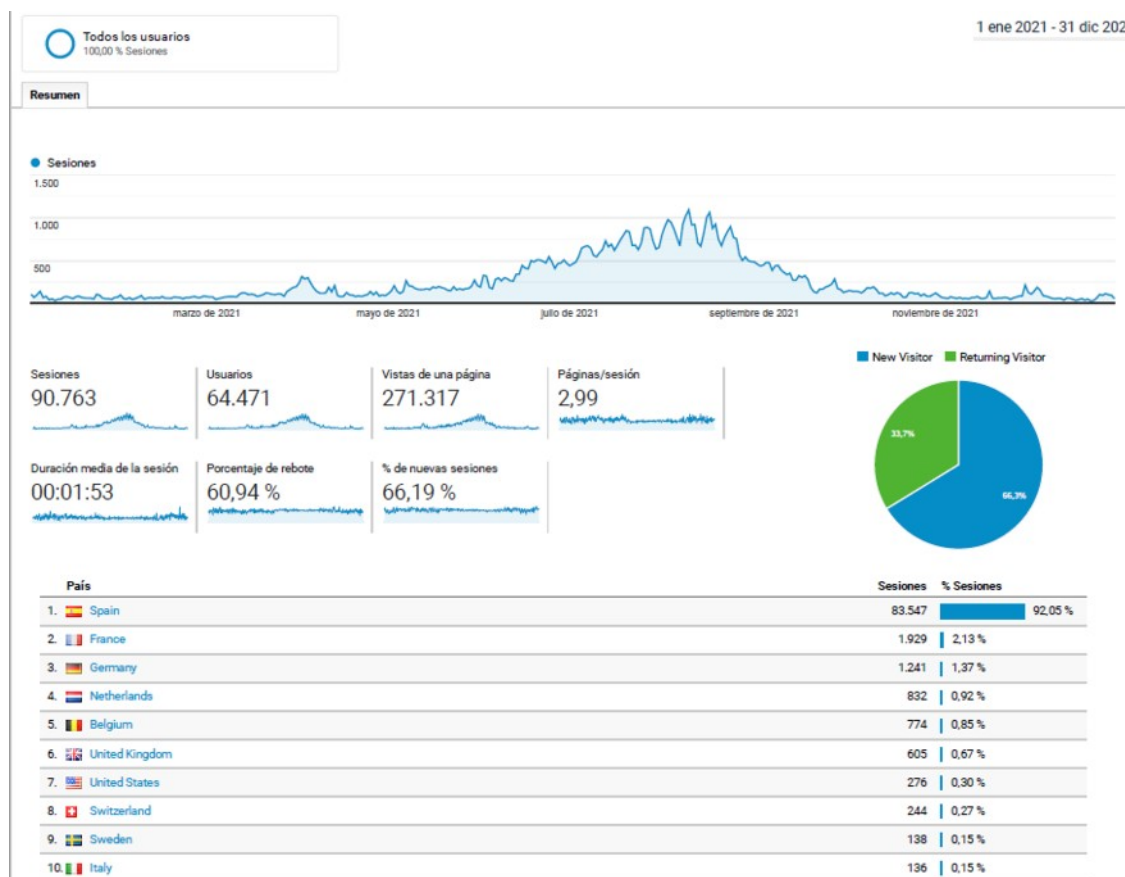
Al llarg de 2021 l'equip tècnic del Montgó ha publicat tres butlletins quadrimestrals que estan disponibles a la web del Parc. En aquestes publicacions es recull els trets més destacats de la gestió del Parc Natural, feines de la Brigada de conservació, campanyes i activitats de l'equip d'educació ambiental, notícies relacionades amb l'espai així com un apartat que recull prosa i poesia d'autors de tots els temps que s'han fixat en el Montgó com a inspiració de les seues paraules.

Parques Naturales de la Comunidad Valenciana	Parques Naturales de la Comunidad Valenciana	Parques Naturales de la Comunidad Valenciana
Nº12 ENERO - ABRIL 2021	Nº13 MAYO - AGOSTO 2021	Nº14 SEPTIEMBRE - DICIEMBRE 2021
Montgó	Montgó	Montgó
INFO cuatrimestral del Parc Natural del Montgó	INFO cuatrimestral del Parc Natural del Montgó	INFO cuatrimestral del Parc Natural del Montgó
<p>Contenido:</p> <p>Comunicación y divulgación.</p> <ul style="list-style-type: none"> Los 30 años de Lluís Viciàno cuidando del Montgó. 1 Proyecto de voluntariado "Nou Benimaquia" 2 Mejora de la accesibilidad en el Parque. 3 <p>Mantenimiento y conservación</p> <ul style="list-style-type: none"> Conservación de flora amenazada. Silene pifarrana y Medicago citrina. 4 Mantenimiento de sendas y trabajos forestales. 5 Trabajos de accesibilidad en el Área recreativa. 6 <p>Educación ambiental</p> <ul style="list-style-type: none"> Educación ambiental al 200%. 7 Actividades realizadas en el Parque. 8 <p>Noticias</p> <ul style="list-style-type: none"> Nueva población de ruscus hypophyllum. 9 Nueva estudiante de Gestión Forestal y del Medio Natural. 9 Notificación del Cormorán moñudo. 10 Colaboración con CREAMA. Curso Auxiliar Forestal. 10 <p>Palabras</p> <ul style="list-style-type: none"> Antoni Prats i Cirócia. La Joia (Euf Bromera) 11 	<p>Contenido:</p> <p>Comunicación y divulgación.</p> <ul style="list-style-type: none"> Proyecto de atropellos en en CV-735. 1 Ruta Botánica en el Montgó 2 Atención al visitante en la Cova Tallada. 3 <p>Mantenimiento y conservación</p> <ul style="list-style-type: none"> Seguimiento de la población de la proceronaria. 4 Mantenimiento de sendas, trabajos forestales y flora 5 <p>Educación ambiental</p> <ul style="list-style-type: none"> Primavera y Fin de curso. 6 Las campañas de Verano. 7 <p>Noticias</p> <ul style="list-style-type: none"> Mejoras en el punto de atención de la Cova Tallada. 8 Afluencia masiva de visitantes en la reserva 8 Xàbia habilitarà el Faro como centro de Interpretación 9 Cierre del Parque por alerta de incendio. 9 <p>Palabras</p> <ul style="list-style-type: none"> Joaquín Sorolla Basilio. Carta a Clotilde (1896) 9 	<p>Contenido:</p> <p>Comunicación y divulgación.</p> <ul style="list-style-type: none"> La Junta Reatora del Parc Natural del Montgó. 1 <p>Mantenimiento y conservación</p> <ul style="list-style-type: none"> Flora y conservación 2 Trabajos de gestión de la masa forestal en la Plaza de Justa 3 <p>Educación ambiental</p> <ul style="list-style-type: none"> Escuelas Azules (European Blue School) 4 Osito en el Montgó 5 <p>Noticias</p> <ul style="list-style-type: none"> Se localiza un libélulo perillero invasor en las costas de la Reserva Marina 6 Balneario final de atención y visitas reguladas en la Cova Tallada 6 Hallado en el Montgó Paratropodipolus noroki, una rara especie de grilla subterránea 7 Reunión con el Ayuntamiento de Xàbia para la adecuación de una senda accesible en la Plaza 7 <p>Palabras</p> <ul style="list-style-type: none"> El Montgó escrito por Cervantes 8

DADES WEB

Des de l'any 2016 es revisen les dades que «Google analytics» ens ofereix respecte a les visites a la nostra pàgina web. Enguany el nombre d'usuaris que han visitat la web ha estat de **90.763** que comparat

amb els 64.471 de 2020 representa un increment de més de 25.000 visites. Aquestes xifres indiquen un fort increment de les consultes on-line, atribuïble a l'increment de l'interés per a l'accés a la Cova Tallada, que es fa mitjançant reserva des de la web del Parc. La gràfica de nombre de sessions al llarg de l'any es prou indicativa de l'anterior. Les sessions de la mateixa manera que al 2020 es disparen entre juny i setembre de manera exponencial.

Gràfica 7: Entrades a la web del Parc Natural del Montgó al 2021

5.2 Programa D'interpretació Del Patrimoni

La interpretació del patrimoni pretén acostar els valors naturals i culturals d'un espai concret a distints sectors de la població local i visitants, per mitjà d'activitats diverses i un llenguatge pròxim i comprensible als diferents nivells, de manera que desperte sentiments d'adhesió a la seua conservació i valoració.

L'equip tècnic del Parc Natural del Montgó compta amb distints projectes d'interpretació del patrimoni dirigits als principals col·lectius de visitants i usuaris del Parc.

Respecte d'això, al 2021 han visitat el Parc un total de **625 visitants**, el que suposa un increment del doble respecte als 367 de l'any 2020, el que té molt a veure en el fi de les restriccions d'aforament i de grups arran de la pandèmia

A continuació es detallen els programes que es duen a terme:

"RUTA BOTÀNICA"

La principal riquesa del Montgó la trobem en l'extraordinària flora que posseeix, amb espècies en perill d'extinció i multitud d'endemismes. La major part de la feina de Comunicació, interpretació i manteniment al Parc està relacionat d'una o altra forma amb aquest tresor botànic.

Per poder arribar al visitant que realitza les seues rutes de manera autoguiada, al 2021 s'ha inaugurat la Ruta Botànica del Camí de la Colònia, gràcies a la instal·lació de 37 cartells que han sigut patrocinats per l'ajuntament de Dénia.

D'aquesta manera el Parc Natural del Montgó conta amb un equipament que acosta de manera senzilla el patrimoni natural als visitants del camí de les Colònies.

"CAMPANYES ESPECÍFIQUES"

Enguany s'han realitzat diverses campanyes específiques dins de la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana; al Parc Natural del Montgó han participat un total de **517 persones** d'aquestes campanyes fetes alhora a tota la Comunitat Valenciana. Les més destacades han sigut les següents: Dia de l'Arbre, dia internacional dels Boscos, dia dels oceans, dia internacional de les Aus, Campanya del Consum Responsable, Dia de la Infància, Dia Internacional de les Muntanyes.

«CONEIX EL MONTGÓ»

17 Edició d'aquest Programa d'Interpretació del Patrimoni. Es va iniciar en el curs 2003-2004 amb l'objectiu principal d'acostar el coneixement del Parc Natural del Montgó a la població adulta local, proporcionar una interpretació diversificada dels recursos del Parc i transmetre els treballs de conservació i gestió que es duen a terme per part del personal del Parc i. Es tracta de rutes interpretatives guiades per un educador ambiental del Parc. En 2021 van participar un total de **197 persones**.

5.3 Programa d'Educació Ambiental

Un total de **2629 alumnes** han participat en alguna de les activitats i projectes desenvolupats per l'equip d'educadors del Parc Natural, enquadrades en el Programa d'Educació ambiental, que a continuació es detalla:

"CIÈNCIA CIUTADANA"

Amb aquesta denominació l'equip d'educació es refereix a un nou programa d'educació ambiental dirigit principalment a Instituts d'educació secundària ubicats a l'entorn immediat del parc Natural. Es tracta de apropar els valors del Montgó als estudiants des de la vessant més científica de manera que puguin aprofitar la muntanya com el seu laboratori de pràctiques científiques, coneixent millor el seu entorn, i també aportant dades valuoses al Parc Natural.

Els treballs es divideixen en diferents passos: presentació del projecte als alumnes en una xarrada al centre educatiu; jornades al camp per a la presa de dades i, finalment, anàlisi de les dades obtingudes a l'aula.

El projecte proposa seguiments i censades de biodiversitat i fenologia de la flora en diferents zones del Montgó que s'han vist afectades per incendis forestals. De manera que puguin observar, mesurar i experimentar in situ com reacciona i evoluciona la vegetació després d'un foc.

Les dades i resultats aniran avaluant-se al llarg dels anys de manera que es pugui fer un seguiment de l'evolució de la vegetació en les zones seleccionades.

A l'any 2021 han sigut 2 instituts d'educació secundària, el IES Mediterrània en Dénia i el IES Antoni Llidó en Xàbia, els que han començat aquest programa.

“CAMINANT I APRENENT”

Es tracta del projecte d'educació Ambiental més veterà i de major èxit de participació entre els grups que concerten activitats educatives en el parc. Al llarg de les sendes tradicionals que discorren pels diferents hàbitats, paisatges i elements culturals del Parc Natural del Montgó els alumnes descobreixen in situ els valors naturals i històric-culturals del Parc.

«EL MONTGÓ AMBULANT»

Aquest nou programa d'educació ambiental comença a agafar força al llarg de 2021, amb una bona acollida per part del CEIP Santíssim Crist de Gata i també del CEIP Pou de la muntanya de Dénia.

Sorgeix de la dificultat, imposada per les restriccions de distància entre grups bambolla el passat 2020, per part dels centres educatius de desplaçar-se amb autobusos per tal de fer les visites guiades. Tenint en conter que la majoria de col·legis i instituts dels voltants del Montgó tenen accés fàcil, que poden anar caminant a alguna zona natural dels voltants de la pròpia població, i que es poden relacionar fàcilment eixos ecosistemes amb els del Parc Natural; oferim la possibilitat de fer les visites interpretatives, guiades pels educadors del parc, al voltant de les poblacions. D'aquesta manera és «El Montgó» - encarnat en l'equip d'educadors- qui es desplaça, d'alguna manera, als pobles del voltant.

“ESCOLES BLAVES”

Al llarg de 2021 s'ha col·laborat amb el projecte educatiu de la Unió Europea "Escoles blaves" (European Blue Schools), inclosa en el projecte «CIENTIX» a través de la seua ambaixadora a la Comarca, Maria Antonia Trompeta, mestra jubilada de matemàtiques en diferents instituts de la Marina Alta.

Aquest projecte educatiu promou que les escoles que en formen part realitzen projectes de recerca sobre els Oceans i les Mars implicant a mestres i alumnes i en col·laboració amb entitats locals. La finalitat del projecte és millorar el coneixement dels problemes a què s'enfronten els nostres oceans i mars i fer-nos responsables de la millora dels mateixos.

En el cas del Parc Natural, l'equip d'educació ambiental es va oferir com a entitat col·laboradora en la formació del professorat i l'alumnat, a l'hora de donar a conèixer la Reserva Marina del Cap de Sant Antoni, el mar mediterrani, la fauna, la flora, el funcionament com a ecosistema i els perills a què s'enfronta.

Així les coses, en el primer trimestre es realitzaren tres sessions de formació de professorat de dos escoles de la comarca que han decidit ser “Escoles Blaves”; el CEIP Ausias March dels Poblets i el CEIP Manuel Bru de Benissa. Aquesta formació ha consistit en una sessió de dues hores teòriques al Centre d'Interpretació del Parc Natural centrada en oferir coneixements sobre el mar Mediterrani (fauna, flora, amenaces, què podem fer...) i una visita interpretativa a la costa de la Reserva Marina del Cap de Sant Antoni per poder

veure insitu tot allò explicat a la sessió teòrica i donar eines perquè els alumnes puguen descobrir aquest ecosistema.

El segon trimestre es realitzaren les sortides amb els escolars després de que els xiquets treballaren els continguts al seu centre educatiu.

COL·LABORACIÓ AMB CREAMA EN EL SEU CURS D'AUXILIAR DE TREBALLS FORESTALS I JARDINERIA.

Aquest any l'equip d'educadors ambientals ha continuat col·laborant amb CREAMA (Consorti per a la Recuperació Econòmica i de l'Activitat de la Marina Alta) fent sortides, pràctiques en el camp i jornades de formació per a alumnat de cursos de treballs forestals.

L'equip d'Educació Ambiental va mantindre una reunió amb el professorat del curs i es va decidir que la millor manera de posar en pràctica els coneixements adquirits era col·laborant en l'eliminació de la multitud de pinatells sorgits després de l'incendi de les Planes al 2014, de manera que es seleccionaren i es podaren els peus més adequats i es van eliminar els que estaven malalts o aquells que creixien formant masses monoespecífiques.

Prèviament als treballs es van organitzar unes visites al Centre d'Interpretació i a al Camí de la Colònia per explicar la importància botànica del Montgó.

5.4 Programa de voluntariat

A.C.I.F: VIGILÀNCIA D'ESTIU CONTRA INCENDIS

L'Associació Contra Incendis Forestals de la Marina Alta (ACIF), un any més ha fet una important tasca de vigilància activa i presència dissuasòria al llarg dels mesos de juny, juliol, agost i setembre amb un total de 65 torns de vigilància, en diferents rutes.

Acif conta amb un vehicle equipat amb una motobomba i dipòsit d'aigua per poder intervenir en xicotets conats d'incendis en cas necessari.

La seua presència i compromís amb el Parc Natural del Montgó suposa un servei de gran ajuda en la incessant faena de prevenció d'incendis forestals, especialment al que respecta a la informació sobre el nivell d'alerta als visitants del parc, i l'increment de la vigilància en els mesos de major perill d'incendis.

ASSOCIACIÓ «NOVA BENIMAQUIA»

En 2021 «Nova Benimaquia», ha continuat aportant la seua "pedreta" per tal de millorar els ecosistemes del Montgó. En una zona de domini públic i assessorats en tot moment pels tècnics del Parc, han plantat garrofers, figueres, marfulls, arbocers, i carrasques per tal de millorar la biodiversitat de la coberta vegetal i incrementar les capacitats ecològiques de zones degradades per sobreexplotació d'usos tradicionals i incendis forestals reiterats en els últims segles.

La seua labor de regs d'emergència en els mesos d'estiu incrementen les possibilitats de supervivència dels planters jòvens.

PROGRAMA DE VOLUNTARIAT INTERNACIONAL « VOLUNS»

Mitjançant l'empresa «VOLUNS», diversos grups de jòvens internacionals, han gaudit de les seues vacances estivals en 2021 a Dénia, emprant part del seu temps lliure en la realització de treballs voluntaris de millora del Medi ambient. El Parc Natural del Montgó ha sigut un dels seus llocs d'actuació, i d'entre altres faenes han fet:

- Neteges de residus de l'interior de la Cova Tallada de Xàbia .
- Recollida de residus als camins i senders del PN Montgó.
- Conscienciació als propietaris de gossos a la Carretera de la Colònia, dins de la campanya REGALETS NO GRÀCIES, per a que no deixen els excrements de les mascotes al mig del camí.
- Cerca i cens de densitat de microplàstics al litoral de Platja Rotes.

5.5 Planificació i gestió de l'ús públic

PROGRAMA DE CORRECCIÓ D'IMPACTES DERIVATS DE L'ÚS PÚBLIC

La ubicació en una zona eminentment turística del Montgó, i el fet que siga un espai tradicionalment usat per a l'esbarjo i l'oci amb una afluència d'ús públic elevada, origina una sèrie d'efectes sobre el territori protegit i els seus recursos, que se sumen als causats per altres tipus d'activitats.

Amb l'objecte d'establir les mesures oportunes per a evitar, minimitzar i corregir els impactes negatius de l'ús públic en el Parc, l'equip de conservació i manteniment del Montgó realitza des de fa anys diverses accions i projectes en aquest sentit.

Neteja de pintades en infraestructures i elements del medi natural

L'equip de conservació i manteniment s'encarrega de la neteja i restauració de pintades que fan persones poc respectuoses. Moltes se'n fan en elements de senyalística del parc però també damunt de roques i en la corfa d'arbres.

Restauració i recuperació de senders

Les tasques relacionades amb la regeneració de zones degradades a causa de l'ús públic, principalment pel pas continuat i el consegüent trepig, amb més freqüència del que seria desitjable, per la proliferació de senders secundaris, ocupen una part prou important de la dedicació de l'equip de manteniment del parc.

Pel que fa a la restauració de camins i sendes, principalment l'aclarida de pins pròxims a rutes com la del camí de les Colònies- Racó del Bou, i la utilització de les branques i restes generades per a interposar barreres en les drecceres de les sendes i en els accessos als runars, per tal de minimitzar o impedir l'erosió que causen visitants poc conscienciats.

També és imperiós mantindre els treballs de millora i manteniment de la senda de la Cova Tallada, abans de la temporada turística on sol incrementar-se molt el nombre de visitants.

La reparació de xaragalls i cleவில்s, buidar cunetes de terra i pedres arrossegades per les pluges, és una altra de les tasques recurrents en la xarxa de camins del Parc, especialment al Camí de la Colònia i la senda del repetidor de Jesús Pobre, així com a diferents vials de Les Planes del Cap de Sant Antoni.

PROGRAMA DE REGULACIÓ D'ACTIVITATS

REGULACIÓ DE VISITANTS A LA COVA TALLADA

L'increment de visitants registrat en els darrers anys a la Cova Tallada i els problemes derivats d'aquest increment, tant de seguretat per al visitant com de deteriorament de l'entorn i de la mateixa Cova, va motivar en 2018 la realització d'un Estudi de Capacitat d'Acollida que va servir de base per a la regulació de les visites a aquest indret. La regulació començà l'any 2019 per al període comprés entre el 15 de juny i el 30 de setembre. Durant 2021, aquesta regulació ha estat emmarcada per l'Ordre 7/2020, de 9 de març de 2020, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica per la qual s'estableixen les condicions d'accés a la Cova Tallada, Parc Natural del Montgó.

Aquesta Ordre imposa la necessitat de sol·licitar via telemàtica una reserva prèvia d'entrada per tal de poder visitar-la, tal com es va fer durant 2019, sent les condicions d'accés les mateixes. La quota diària d'accés assignada a visitats que accedeixen de forma autònoma és de 370 persones repartides en 6 torns.

Igualment, i pel que fa a les empreses de turisme actiu que volen desenvolupar les seues activitats en la Cova Tallada, la normativa estableix una quota i unes condicions que han de ser acceptades expressament per aquestes empreses mitjançant la firma d'un acord anual vinculant amb el Parc Natural del Montgó. La quota diària assignada a les empreses és de 112 persones, distribuïda en els torns de matí. Aquest nombre ha estat repartit entre les 10 empreses següents:

AARÓN MAGALLÓN, ALICANTE AVENTURAS, AVENTURA PATA NEGRA, CONTRACORRIENTE AVENTURAS, FUN & QUADS ADVENTURE, KAYAK JAVEA – KAYAK DÉNIA, NUCS, OK AVENTURAS, ROWILD PACKRAFT, ADVENTURES, SEGWAY TRIP DENIA CB.

Objectius

La finalitat d'aquesta regulació és continuar amb la preservació dels valors ambientals i culturals de l'indret alhora que es milloren el gaudi personal, la seguretat i les condicions de la visita, tant en la mateixa Cova com en la ruta d'accés.

Treballs Realitzats

Enguany, com a important novetat que representa un avanç molt important, l'ajuntament de Dènia, ha instal·lat una caseta de fusta que facilita i dignifica les condicions de treball de les persones encarregades del punt d'informació. Al llarg de 2021 s'ha tornat a instal·lar un punt d'informació al visitant en el mateix lloc que l'any passat, a l'inici de la senda, i s'ha comptat amb una persona contractada per la Conselleria a temps complet per a fer les tasques d'informació de visitants en horari de matí, recolzat per l'equip d'educació ambiental els dies corresponents a lliurances i permisos. Per les vesprades els ajuntaments de Dènia i Xàbia han contractat 4 persones que han fet el servei al llarg de tot el període de regulació.

Aquestes tasques han consistit a informar a les persones que accedien a la Cova de la necessitat de dur la reserva prèvia obligatòria, informar del procediment per a realitzar-la a les persones que no la portaven, aconsellar sobre determinats aspectes importants relatius al trajecte per tal de minimitzar riscos (calcer adequat, protecció solar, aigua abundant) i dissuadir a les persones que no tingueren les condicions físiques necessàries. A més a més, s'ha indicat la durada de l'estança en la Cova i s'ha proporcionat informació sobre el patrimoni natural i cultural, demanant que no es deixaren deixalles i que es respectara l'entorn en tot moment. També s'ha informat d'altres rutes del Parc, així com d'algunes normes relatives a l'ús públic de l'espai a les persones que han sol·licitat informació al respecte. L'horari d'atenció en aquest punt d'informació va ser de 8:30 a 19.00 hores.

A més d'aquestes tasques, s'han arreplegat dades sobre el nombre de persones ateses directament amb la intenció de poder obtindre una visió el més real possible de les dinàmiques de visitants de la Cova per si fóra necessari ajustar l'atenció i els recursos de forma més eficient.

Cal assenyalar també que en l'Oficina del Parc Natural s'ha proporcionat informació sobre normativa, condicions i consells per a la visita a la Cova Tallada, tant per correu electrònic com per telèfon, atenent d'aquesta manera a més de 40 persones diàries.

Recolzament d'agents de l'autoritat

La presència d'agents de l'autoritat tant al punt d'informació com en la mateixa cova suposa un recolzament important per conscienciar als usuaris de la importància de respectar i complir la normativa a l'hora de visitar la Cova.

Al llarg de tot el període de regulació han fet acte de presència, en el punt d'informació i control, els següents agents de l'autoritat: POLICIA LOCAL DE DENIA (10 visites), POLICIA AUTONÒMICA DE LA GENERALITAT VALENCIANA (4 visites), AGENTS MEDIAMBIENTALS (2 visites), i SERVEI DE VIGILÀNCIA DE LA RESERVA MARINA (6 visites), POLICIA NACIONAL (2 visites)

Destacar que els Agents Mediambientals, a més a més del punt d'informació, visitaren la Cova i denunciaren a persones que no portaven la reserva obligatòria.

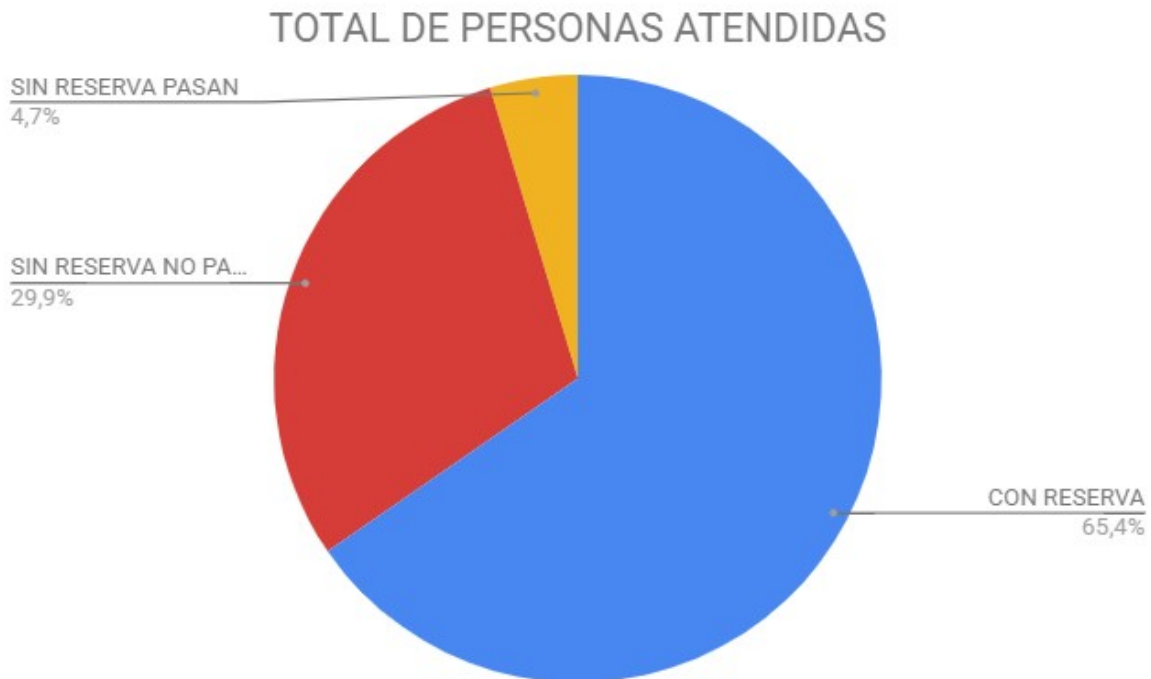

Resultats

Atenció al punt d'informació

Pel que respecta a les dades arreplegades, s'han establert tres categories definides: els visitants que portaven el permís d'accés a la Cova; els que no el portaven i, al ser informats de l'obligatorietat del permís, tornaven arrere i no continuaven; i aquells que, malgrat haver estat informats, entrenen a la Cova sense atendre les indicacions de l'informador.

El **total de persones ateses del 15 de juny al 31 de setembre de 2021 va ser de 24285 persones**, de les quals, havien fet la reserva 15880, no tenien reserva 7272 i no van continuar cap a la Cova, i no tenien reserva, però van continuar 1133 persones. Els respectius percentatges es representen en el següent gràfic:

Gràfica 8: Tipologia de visitants atesos en el punt d'informació 2020.

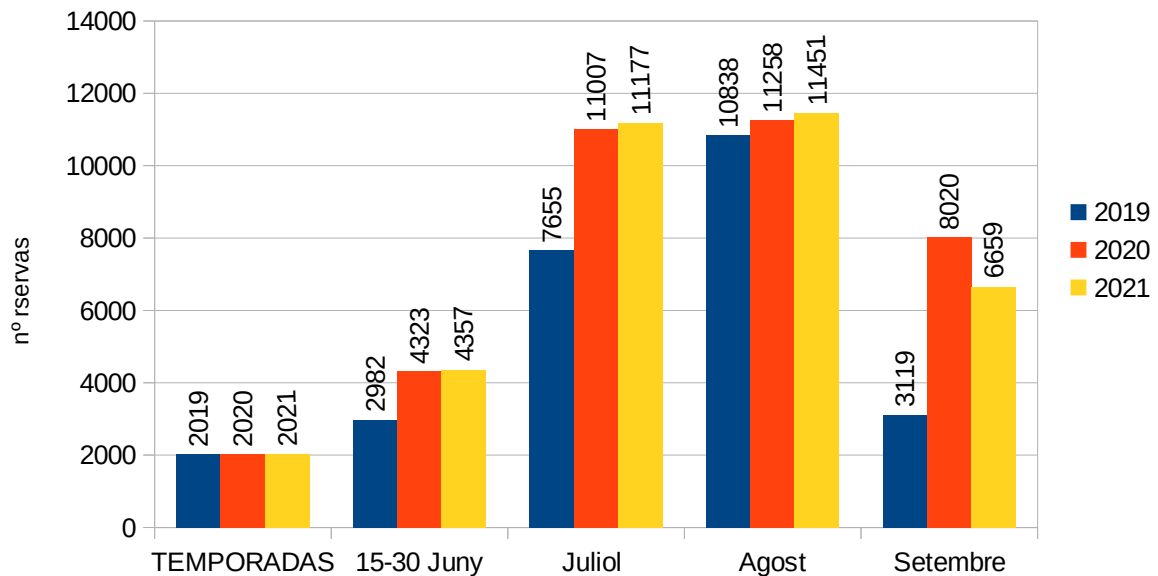
Font: Oficina tècnica del Parc natural del montgó

Cal destacar que, durant la campanya de 2021, en el punt de control i informació hi ha hagut una persona tots els dies al llarg de tota la jornada a diferència de l'estiu de 2020, on el punt d'informació sols estava atés pels matins.

Anàlisi del gestor de reserves

Enguany es complia la tercera anualitat que la regulació de la Cova Tallada estava en marxa i en principi s'observa que els usuaris estaven més assabentats de la necessitat de fer una reserva prèvia i de les dates que comprenien la regulació. Com podem veure a la gràfica següent, això s'ha traduït en una major quantitat de reserves, amb la utilització de quasi totes les disponibles a juliol i agost i un augment important al setembre, desestacionalitzant la demanda.

COMPARATIVA RESERVES TELEMÀTICAS 19-21

Gràfica 9: Comparativa de reserves fetes al 2019 i el 2021.

Font: Oficina Tècnica del Parc Natural del Montgó

PROGRAMA DE SEGURETAT DEL VISITANT

ELIMINACIÓ DE PROCESSIONÀRIA A ZONES D'US PÚBLIC DEL PARC.

Objectius:

- Evitar accidents produïts per la processionària als usuaris.

Treballs realitzats:

- Revisió de les rutes i llocs d'ús públic del Parc per detectar postes en llocs perillosos.
- Eliminació manual en la fase de postes.

PROGRAMA D'EQUIPAMENTS I SENYALITZACIÓ

TREBALLS D'ACCESSIBILITAT A L'ÀREA RECREATIVA

Objectius:

- Millorar l'accessibilitat de l'Àrea Recreativa de les Planes del Cap de San Antoni i el seu entorn
- Aconseguir que el tresor de biodiversitat, i també el valuós patrimoni històric del Montgó siga accessible al major nombre de persones.

Treballs realitzats:

- Reubicació de les taules accessibles a cadires de rodes. Aquestes es trobaven repartides en diverses terrasses, les rampes d'accés no complien amb els requeriments mínims de pendent, de manera que ara es troben a la replaça superior, sota l'ombra de les oliveres, ja que és una zona plana i més àmplia que permet major llibertat de desplaçament.
- Instal·lació de nova rampa de fusta i millora de pendent de per accedir a la replaça des de la zona de Parking.

- Finalment, a la zona de pàrquing s'han unit les dues places d'aparcament més properes a aquesta rampa d'accés per poder obtenir una plaça específica per a persones amb mobilitat reduïda, i s'ha instal·lat un senyal de reserva d'aparcament proporcionat per l'Ajuntament de Xàbia.

MANTENIMENT D'INFRASTRUCTURES I EQUIPAMENTS D'US PÚBLIC.

Objectius:

- Mantindre els equipaments en un estat adient per a l'ús dels visitants i el personal del Parc.

Treballs realitzats:

- Restauració de les baranes de fusta de la ruta nº9 de pujada del Port de Xàbia al Cap de San Antoni

- Restauració i recol·locació de les barreres de entrada a les pistes de la Plana de Justa.
- Bosc de Diana. Reparació de les teules del Centre d'Interpretació. Restauració de les reixes metàl·liques del centre. Manteniment del Camí de l'entrada. Reparació de tancament del viver del Bosc de Diana.
- Manteniment i millora de mesures de seguretat de la Cova Tallada
- Miradors de Xàbia. Reparació de papereres i cartells.
- Manteniment de rutes i senders

INVENTARI, INSTAL·LACIÓ I REPOSICIÓ DE SENYALS

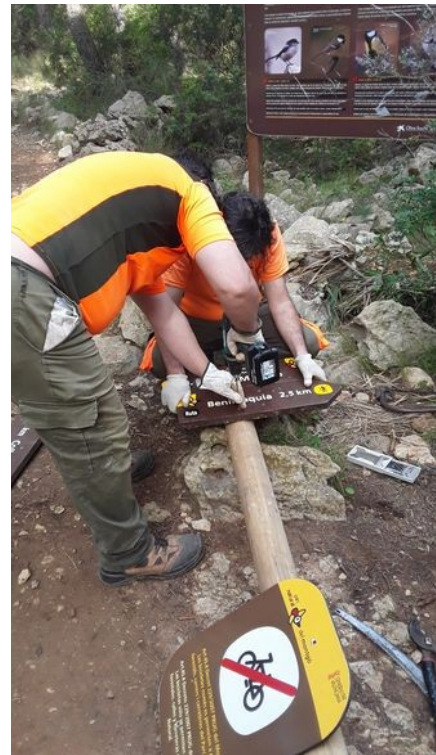
En algunes de les rutes i al volant del Parc Natural encara es veu la necessitat d'actualitzar i instal·lar nous senyals. A més, en les rutes i llocs ja senyalitzats, els senyals són víctimes del vandalisme, sobretot, a l'estiu, època amb un ús més intensiu dels recursos del Parc.

Objectius:

- Tindre una senyalística útil per al visitant de les rutes i els equipaments principals del Parc Natural
- Mantindre la senyalística present del Parc Natural al millor estat possible.
- Evitar mentre es pugua la duplicitat de senyalística i l'acumulació de senyals.

Treballs realitzats:-Inventari al camp, de manera anual de l'estat dels senyals.

- Actualització de la base de dades de senyals. Sol·licitud de les necessàries i disseny d'aquestes.
- Manufactura amb mitjans propis dels senyals que es consideren urgents. Restauració dels senyals en mal estat
- Instal·lació dels senyals nous o restaurats i eliminació dels obsolets.

Resultats:

<u>Nova (N)/ Reparada (R)</u>	<u>Lloc</u>	<u>Format</u>	<u>Contingut</u>
N	Camí de la Colònia- Ruta Botànica	Disseny Propi	37senyals de flora amb QR
N	Cova tallada	I-ORIENTATIVA	Cova tallada
R	Benimaquia- Coll de Pous	BALISA	Fletxa D
R	Benimaquia- Coll de Pous	BALISA	Fletxa E B
R	Benimaquia- Coll de Pous	BALISA	Fletxa E
R	Benimaquia- Coll de Pous	I-ORIENTATIVA	Coll de Pous
R	Benimaquia- Coll de Pous	I-ORIENTATIVA	Coll de Pous
R	Benimaquia- Coll de Pous	I-ORIENTATIVA	Coll de Pous
R	Benimaquia- Coll de Pous	UBICACIÓ	Coll de Pous

Taula 18: Relació de senyals noves i reparades en 2021. **Font:** Elaboració pròpia

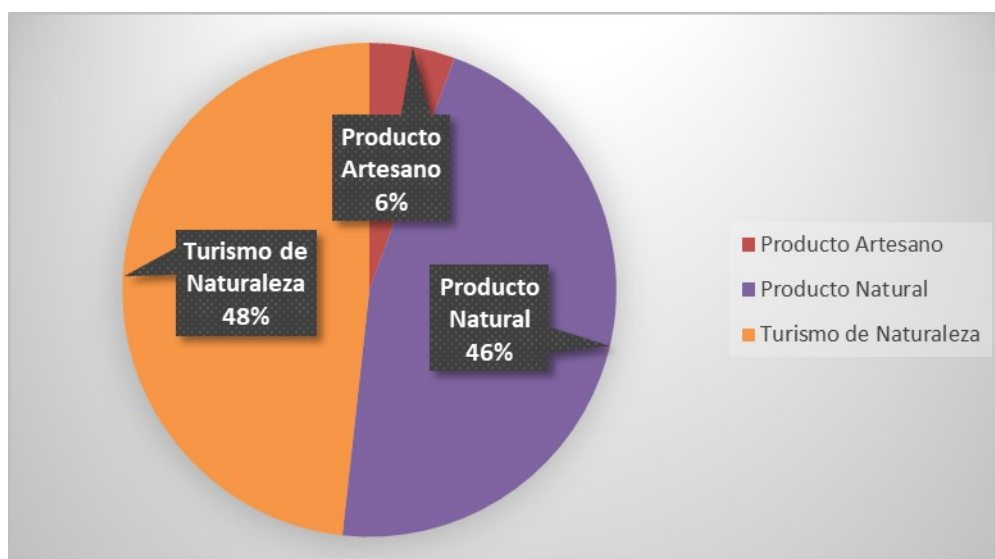
6 PROGRAMA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

6.1 Marca Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

El 2021 es dona continuïtat a les certificacions obtingudes durant l'any 2020, passant de les 143 empreses que existien a finals de l'any 2020 a les 131 empreses a 1 d'octubre del 2021.

En total se certifiquen 19 noves empreses. Hi ha hagut 31 baixes en aquest període.

Les llicències per família s'agrupen en: 7 per a productes artesans, 61 per a producte natural i 63 per a turisme de natura. S'ha tornat a la periodicitat anual de les auditories gràcies a la incorporació de les 2 noves auditors. Aquesta també és la raó de l'aflorament de més baixes.

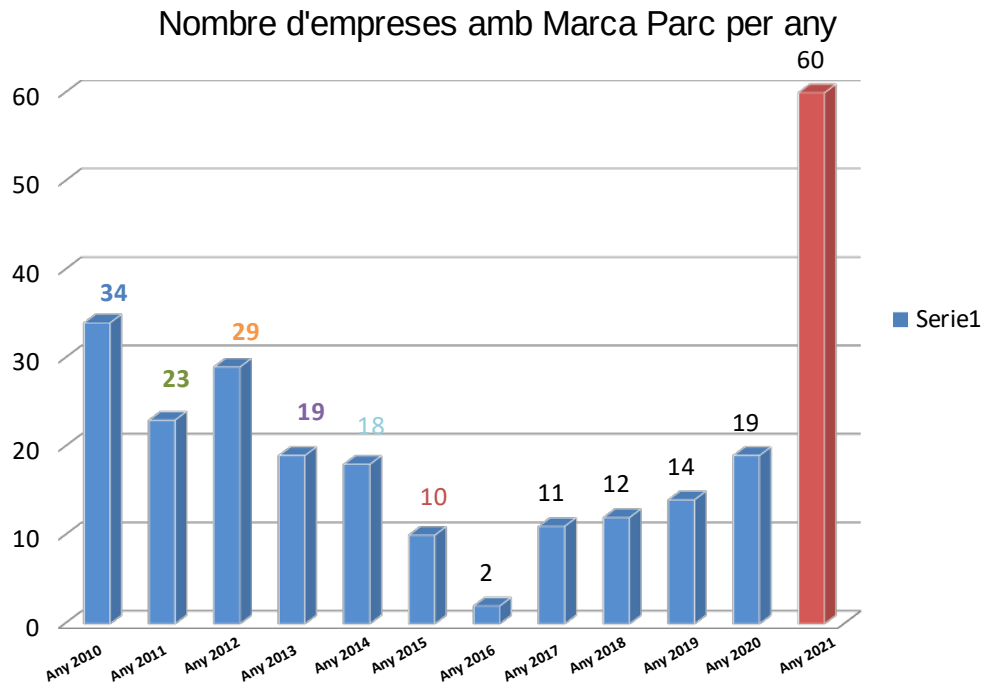
Gràfica 10: Percentatge de tipus de productes certificats amb la Marca Parcs Naturals al 2021. Font: Departament de Marca Parcs Naturals. VAERSA

L'evolució de la marca des de la data de llançament es resumeix en el següent:

- Any 2011: se certifiquen 34 noves empreses.
- Any 2012: se certifiquen 23 noves empreses, fins a assolir un total de 57 empreses.
- Any 2013: se certifiquen 29 noves empreses, fins a assolir un total de 83 empreses, ja que es tramiten 3 baixes (2 voluntàries per cessament de negoci i una derivada de l'incompliment de la normativa aplicable).
- Any 2014: se certifiquen 19 noves empreses, fins a un total de 96, ja que 6 són baixa per diferents motius.
- Any 2015: se certifiquen 18 noves empreses, fins a un total de 112, i s'han tramitat dues baixes.
- Any 2016: se certifiquen 10 noves empreses, fins a un total de 117, havent-se tramitat tres baixes
- Any 2017 se certifiquen 2 noves empreses, fins a un total de 112, havent-se tramitat set baixes

- Any 2018 se certifiquen 11 noves empreses fins a un total de 120, havent-se tramitat cinc baixes
- Any 2019 se certifiquen 12 noves empreses fins a un total de 132, havent-se tramitat 3 baixes
- Any 2020 se certifiquen 14 noves empreses fins a un total de 143, havent-se tramitat 3 baixes
- Any 2021 se certifiquen 60 noves empreses fins a un total de 203.

Gràfica 11: Evolució anual de baixes i altes. Font: Departament de Marca Parcs Naturals. VAERSA

Al Parc natural del Montgó, actualment hi ha 6 empreses que han obtingut la Marca Parcs Naturals, a l'apartat de Turisme de Natura i són les següents:

- HOTEL LA SELLA
- MAGIC & NATURE
- TURURAC.
- MUNDO MARINO
- XÀBIA ACTIVA
- TN RIU Y RABDELLS SLU Anacasa

7 DIRECCIÓ I ORGANITZACIÓ GENERAL

Els objectius d'aquesta línia de gestió, que és una de les que més temps ocupa al personal de gestió del Parc Natural, són els següents:

- Incrementar el grau de compliment de la normativa sectorial en general i ambiental en particular, en la totalitat de l'àmbit del PORN i del PRUG. La gestió del Parc Natural implica el compliment de les disposicions del text normatiu expressat en el PORN i en el PRUG, així com de les diverses normes legislatives vigents relatives als àmbits sectorials relacionats amb el Parc.
- Establir les vies de col·laboració amb els ajuntaments, propietaris i altres administracions, a fi de resoldre adequadament els expedients administratius.
- Planificar la gestió mensual i anual de l'espai natural, amb la realització de propostes de treball, resolució de problemes, establiment d'objectius a curt i llarg termini, etc.

7.1 Gestió preventiva en l'àmbit del PORN i el PRUG

Per a poder concretar el grau de compliment de la normativa, així com el volum de treball d'autoritzacions per a actuacions en l'àmbit del PORN i del PRUG, es recorre a l'anàlisi dels expedients administratius gestionats al llarg de l'any, expedients provinents tant de la direcció general de Medi Natural i Avaluació Ambiental de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, a València, com de la Direcció Territorial d'Alacant i que afecten l'àmbit del PORN i del PRUG. Des d'ambdós serveis, es remeten les peticions dels expedients a les oficines del Parc per al seu coneixement i/o informe preceptiu.

Els expedients tramitats es divideixen en dues categories:

Informatius: Dins d'aquesta categoria s'enquadren totes aquelles sol·licituds d'actuacions que han de ser informades d'acord amb la normativa vigent d'espais naturals protegits i, més concretament la legislació d'aplicació als usos i activitats del PORN i del PRUG. Aquestes sol·licituds comprenen des de realització d'obres, a estudis científics, esdeveniments esportius o simples demandes d'informació respecte de la normativa.

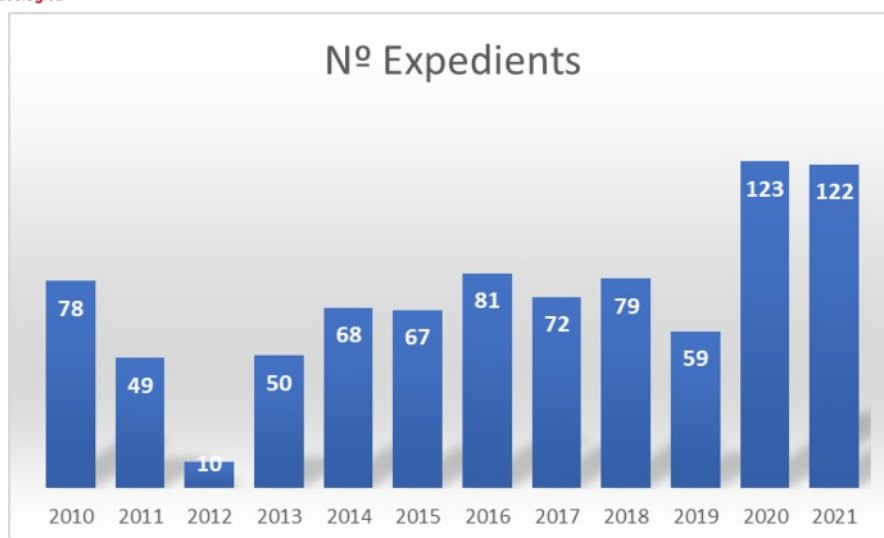
Notificacions: engloba aquells expedients d'informació i comunicacions al personal o a la Direcció del Parc, sobre algun tema d'interés. Majoritàriament són notes internes de Serveis territorials i Serveis centrals o informació sobre l'estat d'algun expedient per part d'Ajuntaments i/o Organitzacions.

Al 2021 s'han tramitat un total de 122 expedients:

92 informatius

30 notificacions

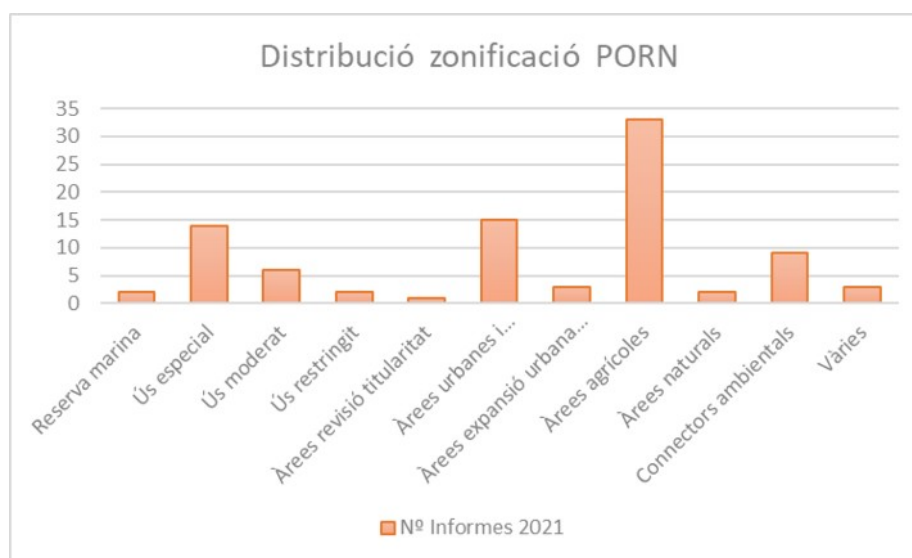
La gràfica següent mostra l'evolució anual del nombre d'expedients totals que s'han tractat a les oficines del Parc Natural.

Gràfica 4: N° de expedients administratius tramitats pel servi tècnic del Parc al 2021

S'aprecia com, després de la baixada d'expedients dels anys 2011 i 2012, el nombre d'expedients ha experimentat un creixement sostingut fins 2018 que torna a baixar al 2019, però que remunta al 2020 i es manté al 2021.

La gràfica següent mostra la distribució dels expedients informatius amb referència a la zonificació del PORN on s'ubica l'actuació:

Gràfica 5: Quantitat de expedients per àrees de zonificació del PORN.

Basant-se en la gràfica anterior, podem observar com la majoria dels expedients informatius corresponen a les Àrees agrícoles seguides de les d'Ús especial i Àrees urbanes.

7.2 Gestions diverses de l'espai natural

L'Equip Tècnic i la Direcció del Parc Natural del Montgó han exercit un nombre de tasques que incideixen directament o indirecta en la gestió de l'espai natural. De moltes d'elles, hi sorgeixen projectes concrets que engloben el pla de gestió anual del Parc Natural i d'altres no. En resum poden resumir-se en els epígrafs següents:

- Elaboració d'informes preceptius per a la realització d'obres, usos o activitats de qualsevol tipus que, d'acord amb les normes del PORN, ho precisen (comentat anteriorment). En aquest mateix punt es realitza una anàlisi més exhaustiva d'aquestes tasques.
- Preparació i assistència a actes dels òrgans consultius del Parc Natural (Junta Rectora, Comissió d'Ús Públic, etc.). D'aquestes activitats i el seu contingut s'ha exposat amb anterioritat.
- Control i seguiment de les diferents obres i tasques realitzades en el Parc Natural, principalment en coordinació amb la Brigada de Conservació i Manteniment; mensualment es reuneixen tots els components de l'equip tècnic del Parc, la Direcció, els Educadors ambientals, la Brigada, el coordinador de l'empresa pública, així com els Agents Mediambientals dels municipis de Xàbia i Dénia. Es realitzen aquestes reunions amb l'objectiu de revisar les accions realitzades, planificar els treballs de les setmanes vinents, així com tractar altres aspectes de la gestió de l'espai protegit; en l'any 2021 se n'han fet 10 reunions.
- Tasques de coordinació entre les diferents administracions implicades en la gestió del Parc Natural: Ajuntaments, Diputació, Conselleries, etc., principalment amb els Ajuntaments de Xàbia i Dénia. Per tant, en relació amb aquestes tasques de coordinació, s'han mantingut reunions amb els regidors de medi ambient, obres, agricultura i urbanisme d'ambdós ajuntaments on, entre d'altres s'ha treballat amb aspectes com: gestió de l'ús públic, projectes d'educació ambiental, activitats divulgatives, planificació de treballs conjunts, necessitats del centre d'interpretació/d'informació, recollida i tractament de residus a l'interior del Parc Natural, urbanisme, àrees de revisió de titularitat, projectes comuns, convenis de col·laboració, etc.
- Elaboració dels butlletins quadrimestrals, fullets, cartells i col·laboració en la realització de tríptics i publicacions sobre el Parc Natural.
- Col·laboració amb diferents universitats i organitzacions sense ànim de lucre, totes elles, promotores d'investigacions en el Parc Natural. Totes aquestes col·laboracions estan ja reflectides en altres apartats de la present memòria.
- Arxivament de documentació i expedients administratius del Parc Natural.
- Col·laboració i assessorament als agents mediambientals i brigada del Parc Natural. Facilitació en la localització de possibles infraccions, abocaments incontrolats, aterraments, incendis, construccions il·legals, electrocucions i impactes d'aus amb les línies elèctriques o un altre tipus d'actuacions i infraccions, notificant-se a la mateixa Direcció del Parc Natural.

- Atenció a l'usuari al Centre d'Interpretació en qüestions tècniques i d'autoritzacions al Parc Natural, ajudant a presentar permisos i sol·licituds sobre qualsevol actuació que desitgen realitzar en alguna de les seues parcel·les dins dels límits del Parc o la seua Àrea d'Esmorteïment d'Impactes.

7.3 Actuacions dels agents de l'autoritat en l'àmbit del PORN

Les actuacions que els Agents de l'autoritat han dut a terme a l'interior del Parc Natural; el personal del Parc juga un paper destacat en la informació prèvia als usuaris del Parc (prevenció) i en la detecció primerenca i transmissió als agents de qualsevol circumstància que es considere potencialment irregular.

AGENTS MEDIAMBIENTALS

les actuacions que els Agents Mediambientals han dut a terme a l'interior del Parc Natural, són:

- Participació en les reunions mensuals de coordinació de les brigades de conservació i manteniment.
- Informació i control de la caça al parc natural.
- Treballs d'inspecció.
- Formalització de denúncies.
- Informació expedients sancionadors.
- Atenció als visitants del parc natural i a la ciutadania en general.

SEPRONA

Es realitzen vigilàncies dinàmiques de la patrulla en servei, de manera freqüent, en prevenció de suposades infraccions penals o administratives en matèria de medi ambient i/o deterioració dels seus recursos naturals i hídrics i, contra la flora i fauna silvestre i són:

- Serveis de vigilància de caça.
- Inspeccions de caça en vedat privat.

7.4 Relacions i col·laboracions amb diferents organismes

- ❖ Durant el 2021 el Parc Natural del Montgó ha col·laborat amb una sèrie d'entitats en diversos projectes i activitats, les dites relacions, necessàries per a la gestió socioeconòmica del Parc, les activitats científiques i l'educació ambiental, es descriuen tot seguit.
- ❖ A continuació es presenta el llistat dels organismes, que han col·laborat amb nosaltres i aprofitem per a agrair la seua inestimable ajuda i participació.

❖ <u>Col·laboració amb universitats/Centres Educatius</u>	
❖ Entitat	❖ Projecte Associat
❖ <i>Universitat de València. Departament de Geografia</i>	❖ Pràctiques 1 alumna del Grau de Geografia i Medi Ambient. ❖

❖

❖ <u>Col·laboració amb ajuntaments</u>	
❖ Entitat	❖ Projecte Associat
❖ <i>Ajuntament de Pedreguer</i>	❖ Pla de Vigilància contra Incendis Forestals
❖ <i>Ajuntament de Gata de Gorgos</i>	❖ Pla de Vigilància contra Incendis Forestals
❖ <i>Ajuntament de Dénia</i>	❖ Actuacions de vigilància de BTT's ❖ Manteniment del Bosc de Diana ❖ Servei de Vigilància de la Reserva Marina del Cap de S.A. ❖ Pla de Vigilància contra Incendis Forestals ❖ Coordinació en l'adequació i accessos a la Cova Tallada.
❖ <i>Ajuntament de Xàbia</i>	❖ Regulació accés en vehicles al camí de Les Planes ❖ Apertura talla-foc urbanització Montgó-Toscamar ❖ Projecte d'eliminació i control d'espècies exòtiques a les Planes i barrancs meridionals del Montgó ❖ Pla de Vigilància contra Incendis Forestals ❖ Coordinació en l'adequació i senyalització Cova Tallada
❖ <i>Ajuntament d'Ondara</i>	❖ Celebració de la Junta Rectora del Parc Natural.

❖

❖ <i>Altres organismes i/o empreses</i>	
❖ <u>Entitat</u>	❖ <u>Projecte Associat</u>
❖ <i>Grup d'Intervencions en Altura (GIA) dels agents Mediambientals</i>	❖ Projecte de Recuperació de la Silene d'Ifac ❖
❖ <i>Brigades de Biodiversitat</i>	❖ Manteniment de microrreserves i col·laboracions en eliminació de flora exòtica.
❖ <i>Centre d'Investigació i Experimentació Forestal (CIEF)</i>	❖ Cessió de material vegetal ❖ Projecte de Recuperació de la Silene d'Ifac ❖ Inventari i seguiment d'altres espècies endèmiques
❖ <i>Centre de Recuperació de Fauna El Saler (València)</i>	❖ Recuperació i Seguiment de Fauna
❖ <i>Centre de Recuperació de Fauna Sta.Faç (Alacant)</i>	❖ Recuperació i Seguiment de Fauna
❖ <i>Seprona</i>	❖ Serveis de Vigilància del Medi Ambient
❖ <i>Policia Local de Xàbia</i>	
❖ <i>Policia Local de Dénia</i>	
❖ <i>Parc Comarcal de Bombers de la Diputació d'Alacant</i>	❖ - Vigilància del Medi Ambient. ❖ - Retirada d'un vehicle a l'interior del Parc natural
❖ <i>Policia Autonòmica</i>	❖ Control de accessos a la Cova Tallada
❖ <i>Centre Excursionista de Xàbia</i>	❖ Adequació de sendes i camins del Montgó
❖ <i>Club de Caçadors de Dénia i Xàbia</i>	❖ Esperes nocturnes al porc senglar i ganxos
❖ <i>ACIF (Associació Contra Incendis Forestals)</i>	❖ Programa de Voluntariat Ambiental 2019
❖ <i>XALOC</i>	❖ Seguiment de tortugues marines
❖ <i>ED MAKTUB</i>	❖ Seguiment dels rorquals
❖ <i>A POSEIDON</i>	❖ Seguiment de les nacres
❖ <i>FUNDEM</i>	❖ Conveni de col·laboració. Jardí de l'Albarda

Taula21: Relació de col·laboracions en la gestió..

Font.: Elaboració pròpia

8 RESUM ECONÒMIC

8.1 Inversions executades al 2021

PARC NATURAL DEL MONTGÓ

➤ <u>Brigada de Manteniment del P.N.</u>	170.875€
➤ <u>Equip de promoció i difusió del P.N.</u>	90.225€
➤ <u>Equip Coordinadors de Espais Naturals</u>	19.235€
➤ <u>Direcció General de Prevenció Incendis forestals</u>	41.019 €

TOTAL INVERSIONS 2021:	321,354 €
-------------------------------	------------------

9 ACTUACIONS PREVISTES PER A 2022

Planificació i gestió per a la conservació

❖ *Conservació de Flora*

- Projecte Pla de Recuperació de la Silene d'Ifac, seguiment de les poblacions actuals.
- Projecte Pla de Recuperació de la *Medicago citrina*
- Plantació de flora autòctona
- Eliminació d'al·lòctones

❖ *Conservació d'Hàbitats*

- Seguiment plaga *Cydalima perspectalis* al barranc de l'Emboixar
- Seguiment passos de fauna de la CV-735 impermeabilització de barreres.
- Treballs de restauració al Barranc de les Moreres.

❖ *Conservació de fauna*

- Manteniment de basses i abeuradors annexos als dipòsits d'incendis
- Seguiment de caixes niu per a aus insectívores
- Suport al projecte de reintroducció de l'Àguila Pescadora

❖ *Conservació del Patrimoni*

- Manteniment de la Cova Tallada i el seu entorn.
- -Manteniment del camí ed la Colonia

❖ *Inventaris i seguiments*

- Mapa de vegetació al·lòctona
- Cens i seguiment d'aus Marines
- Seguiment d'espècies endèmiques i d'interés

Planificació per a la integració en l'entorn social

❖ *Programa de Comunicació i Divulgació.*

- Butlletí quadrimestral
- Difusió del Centre d'Interpretació (web i fullets)

❖ *Programa d'Educació Ambiental*

- Jardins autòctons-jardins vius. Plantació llavors plantes autòctones
- «Montgó Ambulant»
- «Ciència ciutadana».
- «Creixent amb el Montgó»

❖ *Programa d'Interpretació del Patrimoni.*

- Coneix el Montgó
- Campanyes de la xarxa d'EE.NN.PP.

❖ *Planificació i Gestió de l'Ús Públic.*

- Millora de l'accessibilitat a l'Àrea Recreativa i a l'itinerari del Cap de Sant Antoni.
- Millora de la seguretat del sector costaner de la senda de la Cova Tallada.
- Manteniment de la senyalització dels itineraris del Parc i de les entrades per carretera.
- Punt d'Informació a la senda de la Cova Tallada

Direcció i organització general

- Atenció i informació a propietaris del PORN
- Redacció i emissió d'informes administratius de la zona PORN
- Manteniment de la base de dades d'informes del PORN i PRUG
- Elaboració del Pla Especial de Connectors.
- Convocar i organitzar les reunions de Junta Rectora i Comissió d'Ús Públic.

Reserva Natural dels Fons Marins del Cap de Sant Antoni

- Vigilància i informació sobre el fondeig i la velocitat de navegació
- Regular la instal·lació i seguiment de l'ús de les boies
- Seguiment de l'hàbitat de posidònia
- Seguiment de nidificació del cord marí emplomallat.
- Coordinació amb els organismes amb competència en la Reserva.
- Instal·lació de les boies perimetrals de la Reserva.